ΈΤΟΣ Β' 1885 — ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ — 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΑΡΙΘ. 93

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Προπληρωτέα
Ἐν Ἑλλάδι. . . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ . . . Φρ. χρ. 12

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ»
Ἐν ὁδῷ Μουσῶν ἀριθ. 6.

Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπτῶν 20.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Λήγοντος τοῦ Β' ἔτους τῆς «Ἑβδομάδος» παρακαλοῦνται ὅσοι τῶν κ.κ. συνδρομητῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ εἶνε τοιοῦτοι καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος, ν' ἀνανεώσωσιν ἐγκαίρως τὴν συνδρομήν των.

Εὐελπιστοῦμεν ὅτι οἱ κ.κ. συνδρομηταί, οἱ τὰς προόδους τοῦ φύλλου παρακολουθοῦντες καὶ τὰς πρὸς τοῦτο θυσίας αὐτοῦ κατανοοῦντες, πεπεισμένοι ἤδη ἐκ πολλῶν λόγων, ὅτι ἡ « Ἑβδομάς », διὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς ὁποίας κατεβλήθησαν ἁδρὰ κεφάλαια, δὲν ἀνήκει εἰς τὰ ἐφήμερα φύλλα, δὲν θὰ διστάσωσι νὰ προπληρώσωσι τὴν συνδρομήν των, ἥτις δι' αὐτοὺς μέν, καὶ τοιαύτη μάλιστα οὖσα, οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν, διὰ φύλλον ὅμως ἔχον ἐτήσιον προϋπολογισμὸν ἐξ 25 χιλ. δραχμῶν, καὶ μὴ δεχόμενον γνωστοποιήσεις καὶ καταχωρίσεις ἐπὶ πληρωμῇ, οὐδ' ἄλλους ἐκτάκτους πόρους ἔχον, ὅταν προπληρόνηται, εἶνε σπουδαῖος ὅρος προόδου.

Οἱ κ.κ. ἀνταποκριταὶ παρακαλοῦνται, ὅπως, πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, καταστήσωσιν ἡμῖν γνωστὸν ἄν τις τῶν κ.κ. συνδρομητῶν δυστροπῇ εἰσέτι εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς συνδρομῆς τοῦ λήγοντος ἔτους, ὅπως διακοπῇ ἡ περαιτέρω ἀποστολή. Πρὸς τούτοις παρακαλοῦνται ὅπως ἐν τῷ μέλλοντι μὴ δέχωνται, ἢ ὑπ' ἰδίαν αὐτῶν εὐθύνην, νέους συνδρομητὰς ἄνευ προπληρωμῆς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡμερολόγιον.
Ἐπὶ τῶν ἐνεστώτων.
Πέραν τοῦ Ἰσθμοῦ (Ἀπ' Αἰγίου εἰς Πάτρας, Κατάκολον καὶ Πύργον. — Ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀλφειοῦ).
Δόξα καὶ Ἔρως (Μυθιστόρημα).
Εἶναι μικρή (κωμῳδία μονόπρακτος).
Ἔργα καὶ ἡμέραι.
Φιλολογικά, ἐπιστημονικά, καλλιτεχνικά.
Ὁ Βασιλεὺς Μακοκό.
Ἀπαντήσεις ἄνευ ἐρωτήσεων. (Ὁ τάφος τοῦ ὁσίου Παταπίου. — Ἡ χεὶρ τοῦ Βίκτωρος Οὐγγώ. — Αὐτὰ συμβαίνουν καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν).
Πνευματικαὶ ἀσκήσεις. — Λύσεις — Λῦται.
Ἀλληλογραφία.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ. Παταπίου τοῦ ὁσίου.

ΙΣΤΟΡΙΑ. 1825. Ἀνασκολοπίζονται πρὸ τῶν τειχῶν τοῦ Μεσολογγίου εἰς ἱερεύς, δύο γυναῖκες καὶ τρεῖς παῖδες.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΕΣΤΩΤΩΝ

Ἤρξαντο ἐξερχόμεναι τῆς κρύπτης των αἱ μυστηριώδεις κεχρωματισμέναι βίβλοι αἱ τὰς ἐνεργείας τῶν ἰσχυρῶν καὶ τὰς τύχας τῶν ἀνισχύρων κρατῶν ἐγκλείουσαι.

Πρώτη, καὶ κάπως πρόωρως, ἡ Πρασίνη, ἢ ἐπὶ τὸ ἑλληνικώτερον Χλωρά, βίβλος τῆς Ἰταλίας· ἐδόθη ἢ μᾶλλον ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῆς δημοσιότητος· ἀλλ' οὐδὲν σχεδὸν ἀπεκάλυψεν, ὅπερ ἡ ἐφημεριδογραφικὴ ἀθυροστομία δὲν εἶχεν ἤδη ὑποπτεύσει καὶ διὰ τῶν ἀπειραρίθμων αὐτῆς στομάτων κοινολογήσει. Τὸ αὐτὸ θέλει συμβῆ καὶ ἂν πᾶσαι αἱ λοιπαὶ βίβλοι, αἱ τῆς Ἴριδος ἅπαντα τὰ χρώματα φέρουσαι καὶ πάντοτε μὲν ἐπαγγελλόμεναι ἀλλὰ σπανίως ἀγγέλλουσαι εὐδείαν, παραδοθῶσιν εἰς κοινὴν χρῆσιν.

Οἴμοι! ἡ μαύρη βίβλος ἡ τὴν ἀλήθειαν περιέχουσα, εἶνε εἰς ἄδυτα καὶ ἀνήλια βάθη κεκρυμμένη!

Μακάριοι ἡμεῖς οἱ μηδεμίαν ἐθνικὴν βίβλον ἔχοντες, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, ὅτι εἴμεθα πάντες *φυλλάδες* καὶ τὴν πολιτικὴν τῶν ἐθνῶν ἀνέκαθεν παίζομεν εἰς τὰ δάκτυλα μετ' ἴσης ἐπιγνώσεως καὶ εὐχερείας ἄρχοντές τε καὶ ἀρχόμενοι!....

*

Ἐν τούτοις ἡ δημοσιογραφία διϊσχυρίζεται ὅτι ἀνεκάλυψεν ἐντελῶς πλέον τὰ κεκρυμμένα Ἀγγλικὰ ἑλατήρια καὶ κατέχει τὰς πολυπλόκους διακλαδώσεις, αἵτινες εἰς δύο κύρια ἑνοῦνται κέντρα.

Φύσει ἡ Ἀγγλικὴ φυλὴ εὐαρεστεῖται νὰ διασκεδάζῃ μὲ τὰς ἔριδας τῶν ἄλλων, εἴτε ἀλέκτορες εἶνε οἱ παλαίοντες, εἴτε ἄνθρωποι εἴτε ἔθνη· ὅταν μάλιστα ἐκ τῆς ἔριδος ταύτης ἀναμένῃ κέρδη, ἡ διασκέδασις εἶνε τελεία καὶ ἀπαράμιλλος. Καὶ βεβαίως, τί διασκεδαστικώτερον ἤθελεν εἶναι, καὶ μάλιστα μετὰ τὴν ἥτταν τῆς πολιτικῆς της ὑπὸ τῆς Ῥωσσικῆς εἰς τὰ Ἀσιατικὰ ζητήματα, τοῦ νὰ περιπλέξῃ εἰς πόλεμον τὴν Ῥωσσίαν μετὰ τῆς Αὐστρίας καὶ ἐξ ἑνὸς μὲν νὰ ἐκδικῆται, ἐξ ἄλλου δὲ νὰ προχωρῇ ἀνενόχλητος εἰς τὰς Ἀσιατικὰς κατακτήσεις της!

Ἀλλὰ τὸ σχέδιον τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ ἤδη ὡς ἀποτυχόν.

Ἡ τε Ῥωσία καὶ Αὐστρία ἀναγνωρίζουσιν ὡς καλῶς τελεσθέντα τὰ τετελεσμένα, ὅπως δὲ μὴ λάβωσιν ἄλλην διεύθυνσιν αἱ Ἀγγλικαὶ σκέψεις ἀφίνουσι τοὺς ἐν ἐκεχειρίᾳ νὰ διαμείβωσι τὰς προτάσεις καὶ ἀντιπροτάσεις των πρὸς συνομολόγησιν ἀνακωχῆς, ὅτε θὰ γίνωσι πάλιν νέαι προτάσεις καὶ ἀντιπροτάσεις πρὸς συνομολόγησιν εἰρήνης! Οἱ δὲ Ἄγγλοι, οἱ ἀποθεοῦντες τοὺς Βουλγάρους, διότι εἶχον τὸ θράσος νὰ καταπατήσωσι τὴν μεγάλην Εὐρωπαϊκὴν συνθήκην, ἡ τιμὴ τοῦ καταρτισμοῦ τῆς ὁποίας εἰς τὴν Ἀγγλίαν αὐτὴν πρώτην ἀνήκει, καὶ μυκτηρίζοντες τοὺς Ἕλληνας ἀκριβῶς διότι τὴν ἐσεβάσθησαν, οὐδὲν ἄλλο κατώρθωσαν, εἰμὴ νὰ πείσωσι πολλούς, ὅτι αἱ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ χειραφετήσεως τῶν ἐθνικοτήτων ἰδέαι των ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὰς πράξεις των, οἵαν αἱ περὶ ἠθικῆς ὁμιλίαι τῶν ἱεροκηρύκων των πρὸς τὰ σκανδαλώδη ἄρθρα τῶν συνταχτῶν τῆς Pall Mall Gazette.

Ἀλλὰ καὶ ὁ νεωστὶ χαλκευθεὶς κρίκος τῆς ἁλύσεως, ἥτις ἐκτεινομένη ἀπὸ τοῦ Αἵμου μέχρι τῆς Ἰαπωνίας μέλλει νὰ παρεμποδίσῃ τὸ περαιτέρω κατρακύλημα τοῦ ἀπὸ Βορρᾶ τεραστείου ὄγκου, δὲν φαίνεται τόσον στερεός, μὲ ὅλην τὴν ἀνεγνωρισμένην ἐντέλειαν τῶν Ἀγγλικῶν ἐργοστασίων πρὸς κατεργασίαν τοῦ σιδήρου, ἀλλ' οὔτε δύναται νὰ συνδεθῇ μὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἁλύσεως σῶμα.

Ἡ διὰ τῶν Ἰαπώνων, διὰ τῶν Κινέζων, διὰ τῶν Ἰνδῶν καὶ Βιρμανῶν, τῶν Περσῶν καὶ αὐτῶν τῶν Τούρκων ἀποτελεσθεῖσα ἅλυσις, — ἧς ἡ μία ἄκρα εἶνε ἐν τῇ παρὰ τὴν Καμτσάτκαν τελευταίᾳ τῶν Κουριλῶν νήσων προσηλωμένη — ὅπως ἑνωθῇ μετὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ Αἵμου κρεμαμένου τεμαχίου χρειάζεται εἰς ἔτι κρίκος, καὶ οὗτος εἶνε ὁ *Ἑλληνισμός!*

Πλανῶνται οἱ νομίζοντες ὅτι ἄνευ τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου δύνανται νὰ ἐξομαλύνωσι τὰ πολύπλοκα τῆς Ἀνατολῆς ζητήματα. Πλανῶνται οἱ νομίζοντες ὅτι οἱ ἐκ Βουλγαρίας νέοι οἱ προσελθόντες δῆθεν εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν θρησκείαν μετ' ἴσης εὐχερείας καὶ προθυμίας, μεθ' ἧς προσῆλθον ἄλλοτε — ἴσως καὶ οἱ αὐτοί μάλιστα — εἰς τὴν Δυτικήν, εἶνε ἀρκοῦσα ἀπόδειξις ὅτι οἱ Βούλγαροι θ' ἀποσπασθῶσι τῶν ἀδελφῶν, τῶν σωτήρων καὶ εὐεργετῶν αὐτῶν!....

*

Ἀλλὰ τὰ σημερινὰ Ἑλληνικὰ πράγματα τίς θὰ τὰ ἐξομαλύνῃ;

Ἡ διαιτησία τῶν «Ἡμερησίων Νέων» ἢ ἡ ἐν Βιέννῃ θρυλουμένη κανονιστικὴ τῶν ὁρίων Συνδιάσκεψις;

Τὸ πιθανώτερον εἶνε ὅτι μετὰ τὴν καὶ ὑπὸ τῆς Γαλλίας αὐτῆς δοθεῖσαν ῥητὴν συγκατάθεσιν ὑπὲρ τῆς Ἑνώσεως — ἥτις θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ ἐκληφθῇ καὶ ὡς ἔνδειξις τῶν καρπῶν τῆς παρ' αὐτῇ *ἰδιωτικῆς* ἐνεργείας μας — τὰ ἑλληνικὰ θὰ τὰ ἐξομαλύνῃ ἡ ἄνοιξις,

ὅτε «ἀνθίζουν τὰ κλαριὰ καὶ βγάζ' ἡ γῆ χορτάρι»

Παρασκευὴ 8 Δεκεμβρίου.

ΠΕΡΑΝ ΤΟΥ ΙΣΘΜΟΥ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΙΑ'.

Ἀπ' Αἰγίου εἰς Πάτρας, Κατάκωλον καὶ Πύργον.

Ἐν τῇ θαλάσσῃ.

Ἀφῆκα πρὸς στιγμὴν τὰ χλοερὰ τοῦ Πανὸς ἄλση, καὶ τὰς γοητευτικὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, ὅπως εἰσέλθω εἰς τοῦ Ποσειδῶνος τὸ ἀστάτων κράτος καὶ τὴν ὑγρὰν τῆς Ἀμφιτρίτης κατοικίαν, ζητῶν δελφῖνας καὶ Τρίτωνας καὶ νύμφας ἁλαλίους, ὡραίας ὅπως καὶ τῶν δασῶν αἱ νύμφαι. Πλήρης θελκτικῶν ἀναμνήσεων ἦτο ἡ ἀκτή. Ἐδῶ μὲν βλέπων τις τὸ Δρέπανον ἀνεμιμνήσκετο τῆς μυθολογίας καὶ τοῦ ἀσπλάγχνου ἐκείνου Κρόνου, ὅστις, ἀφοῦ ἔσφαξε τὸν πατέρα του Οὐρανόν, ἔρριψεν εἰς τὴν γῆν τὸ ὀξὺ δρεπανοειδὲς ὅπλον, ἐξ οὗ τὸ ὄνομα τῆς ἄκρας. Ὁ μῦθος τοῦ ὡραίου μειρακίου Σελέμνου καὶ τῆς ἀστάτου θαλασσίας νύμφης Ἀργυρᾶς ἀνεμίγνυτο πρὸς τὸ ναυτικὸν ἐγχείρημα, οὗτινος ἥρωες ἐγένοντο κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι, στάδιον δὲ ὁ ἐγγὺς ὅρμος τοῦ Πανόρμου. Ὁ μῦθος ἐν τούτοις κατενίκα ἐν τῇ φαντασίᾳ τὴν ἀλήθειαν. Ἐλησμόνει τις τὴν ναυμαχίαν ἵνα ἐνθυμηθῇ τὴν Ἀργυρᾶν, ἐρῶσαν διακαῶς τοῦ Σελέμνου. Μετ' ὀλίγον χρόνον ὁ κόρος καταλαμβάνει τὴν νύμφην· οὔτε ποθεῖ πλέον τὸν ὡραῖον ποιμένα, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ τὸν ἴδῃ κἂν στέργει. Ματαίως ὁ Σέλεμνος κράζει ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τὴν ἐπιλήσμονα κόρην. Ἡ Ἀργυρᾶ φεύγει τὸν Σέλεμνον, ὅστις ἀποθνήσκει τακεὶς ἐξ ἔρωτος καὶ μεταβάλλεται ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης εἰς τὸν ὁμώνυμον ἐκεῖ ποταμόν. Ὁ μῦθος δὲν λέγει ἐὰν ἡ θαλασσία νύμφη ἐθρήνησε τὸν ποιμένα παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ. Ἐὰν ὅμως οἱ ὡραῖοι ὀφθαλμοὶ τῆς Ἀργυρᾶς ἐκινδύνευον νὰ παραμορφωθῶσιν ἐκ τῆς ὑπερβολῆς τῶν δακρύων, πιθανῶς θὰ ἀνέθηκεν εἰς δεύτερον ποιμένα τὴν εὐάρεστον ἐντολὴν νὰ τὴν παραμυθήσῃ... Δὲν θὰ ἐκοπίαζε πολύ.

Παρήλθομεν τὸν πορθμὸν τοῦ Ῥίου, καὶ μετὰ μικρὸν εἴδομεν τὰς θέσεις, ἔνθα, Κομαιθὼ ἡ περικαλλὴς ἱέρεια τοῦ ναοῦ τῆς Τρικλαρίας Ἀρτέμιδος, καὶ ὁ Μελάνιππος, ὁ πάντας τοὺς συνηλικιώτας αὐτοῦ ὑπερβάλλων κατὰ τὸ κάλλος, ἐτόλμησαν νὰ διαταράξωσι, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς θεᾶς, τὴν ἱερὰν πομπήν, μνηστευθέντες ἐν τῷ ναῷ βίᾳ πάσης παρακλήσεως καὶ ἀντιστάσεως τῶν γονέων των. Σιτοδεία καὶ νόσοι ἐπῆλθον τότε, ὡς ἐκδίκησις τῆς θεᾶς, τὸ δὲ χρηστήριον τῶν Δελφῶν ὡς ἀγνισμὸν τῆς ἱεροσυλίας ἐπέβαλε σκληρὰν καὶ ἐτησίαν ἀνθρωποθυσίαν παρθένου καλῆς καὶ νεανίσκου, ἐξ οὗ καὶ ὁ γείτων ποταμὸς ἐκλήθη Ἀμείλιχος. Ἡ βάρβαρος θυσία ἔπαυσεν ὅτε μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Τροίας ὁ Εὐρύπυλος ἐκόμισεν ἐκεῖ τὸ ἄγαλμα τοῦ Διονύσου. Σήμερον δὲν θύουσι πλέον παρθένους καὶ παῖδας εἰς ἀμειλίκτους θεούς. Ἀκοῦσιν αἱ πρὸς τὸν Διόνυσον ἀναίμακτοι σπονδαί· εἶναι αἱ μόναι, αἵτινες ἐπέζησαν, διότι ὁ εὔθυμος θεὸς μετὰ τοῦ ἄλλου, τοῦ μικροῦ καὶ ἀργυροτόξου, εἶναι οἱ μόνοι, οἵτινες ηὐτύχησαν νὰ περισωθῶσιν ἀπὸ τὸν δεινὸν σεισμὸν τὸν καταρρίψαντα τὰς ἑλληνικὰς θεότητας καὶ διασκεδάσαντα τοὺς θεοὺς καὶ τὰς γοητείας τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας.

Εὔλογον ὑπερηφανείας αἴσθημα καταλαμβάνει τὸν Ἕλληνα, τὸν κατὰ πρῶτον ἐπισκεπτόμενον τὰς Πάτρας. Αἱ Πάτραι εἶναι ἡ πόλις, ἣν ὁ ἐσωτερικὸς Ἑλληνισμὸς δύναται ἀπτοήτως νὰ ἐπιδείξῃ ὡς ἀπόδειξιν τῆς προκοπῆς καὶ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἔθνους. Εἶναι πόλις, ἣν ἤγειρε καὶ διεκόσμησεν ἀποκλειστικῶς τὸ ἰθαγενὲς στοιχεῖον. Ἐὰν κομπάζωμεν διὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὸ κάλλος τῆς πρωτευούσης τοῦ Κράτους, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι τὰς Ἀθήνας ἤγειρε καὶ ἐκόσμησε τὸ Πανελλήνιον. Τὰς Πάτρας ὅμως ἀνέδειξεν αὐτὸ τὸ ἰθαγενὲς στοιχεῖον ἀφ' ἑαυτοῦ ἐργασθέν, οὐδεμιᾶς τυχὸν ἐπικουρίας, καὶ οὐδεμιᾶς συνδρομῆς. Εὐδαίμων πόλις σήμερον αἱ Πάτραι, δικαιοῦνται πεποιθότως ν' ἀτενίζωσιν εἰς εὐδαιμονέστερον μέλλον. Τὰ σκῆπτρα τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως ἥρπασεν ἀποφασιστικῶς ἡ εὔελπις ἀχαϊκὴ πόλις, ἐνῷ δὲ ὁ εὐρυσθενὴς πλοῦτος εἶναι ἀπτὸς σχεδὸν ἐν τῇ πόλει, κατ' ἐξαίρεσιν εὐτυχῆ καὶ ἐκπληκτικήν, ὁ χρυσὸς δὲν ἀπέπνιξε τὴν ἰδέαν. Αἱ ἐμπορικαὶ Πάτραι εἶναι καὶ πόλις καρδίας. Ἰδέαι εὐγενεῖς ἐβλάστησαν καὶ ἐκρατύνθησαν ἐκεῖ. Αἰσθήματα πατριωτικὰ ἐξεχείλισαν πολλάκις καὶ εὐγλώττως ἡρμηνεύθησαν ἐν τῇ πόλει, κατὰ πᾶσαν δὲ ἐσωτερικὴν ἢ ἐξωτερικὴν κρίσιν εἴδομεν τὸν πατραϊκὸν λαὸν πρωτοστατοῦντα εἰς τὰς ἐθνικὰς ἀποφάσεις, καὶ ἀνάπεταννύντα σημαίαν, εἰς τὰς πτυχὰς τῆς ὁποίας ἀνεγράφη ἡ ἐθνικὴ αὐταπάρνησις καὶ ἡ θυσία.

Δὲν μοὶ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνδιατρίψω διὰ μακρῶν ἐν τῇ ἐρεύνῃ τῆς ἀρίστης πελοποννησιακῆς καὶ ἑλληνικῆς πόλεως. Εἰπὼν ὅτι αἴσθημα ὑπερηφανείας μὲ κατέλαβεν ἅμα διελάσαντα τὴν πόλιν, εἶπον τὸ πᾶν ὑπὸ τὴν ἐξωτερικήν ἔποψιν. Ὀλίγων ἡμερῶν διατριβὴ ἐν Πάτραις δὲν μοὶ παρέχει τὴν δύναμιν οὔτε τὸ δικαίωμα ν' ἀποφανθῶ ἀσφαλῶς καὶ κατὰ πεποίθησιν γνώμην περὶ τῆς κοινωνίας, μικρὰν μερίδα τῆς ὁποίας ηὐτύχησα νὰ γνωρίσω κατὰ τὴν βραχεῖαν ἐν τῇ πόλει διατριβήν μου, καὶ ἧς ἐξετίμησα τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν νοημοσύνην. Οὐδ' ἐννοῶ τοὺς ἀξιωματικῶς ἀποφαινομένους περὶ τῶν κατοίκων πόλεώς τινος, ἐν ᾗ ἑβδομάδα μόλις διέτριψαν. Ὑπολαμβάνω μεγίστην τόλμην, ἐπιπολαιότητα ἔτι, τὴν δογματικὴν ἀπόφανσιν περὶ τοῦ λαοῦ πόλεώς τινος ἢ ἔθνους, ὅπερ δὲν ἔλαβέ τις τὸν καιρὸν νὰ ἀνατάμῃ κατὰ βάθος, καὶ οὗτινος νὰ μελετήσῃ τὴν φύσιν, τὰς ἰδιότητας καὶ τὰς κλίσεις.

Πρῶτος τῶν Πατρῶν οἰκιστὴς ἀναφέρεται ὁ αὐτόχθων Εὔμηλος, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Τριπτόλεμος, ὁ καὶ τὴν γεωργίαν διδάξας τοὺς κατοίκους. Βωμοὶ καὶ ναοὶ ἄξιοι λόγου ἠγείροντο εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἀρχοῦμαι δὲ ἐν παρόδῳ μνημονεύων, ἐκτὸς τοῦ ναοῦ τῆς Τρικλαρίας Ἀρτέμιδος, καὶ τὸ ἱερὸν τῆς Λαφρίας Ἀρτέμιδος, καὶ τῶν ναῶν τῆς Παναχαΐτιδος Ἀθηνᾶς μὲ τὸ ἐλεφαντόχρυσον ἄγαλμά της, καὶ τοὺς ναοὺς τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῆς Νεμέσεως. Περίεργον εἶδος μαντεύματος ἐτελεῖτο παρά τινα πηγὴν ἱερὰν τῆς Δήμητρος, ἐγγὺς τοῦ ἄλσους καὶ τῶν ναῶν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀφροδίτης. Ἀψευδὲς ἐλέγετο, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πάσχοντας, τὸ μαντεῖον ἐκεῖνο τῆς Δήμητρος. Ὁ ἱερεύς, δένων διὰ λεπτοῦ σχοινίου κάτοπτρόν τι, κατεβίβαζεν αὐτὸ ἠρέμα πρὸς τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς ἄχρις οὗ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ κατόπτρου προσψαύσῃ μόλις τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος. Ἀνειλκύετο τότε τὸ κάτοπτρον, ἐν μέσῳ δὲ εὐχῶν καὶ θυμιαμάτων ὁ ἱερεὺς διερευνῶν τὴν ὑγρὰν τοῦ κατόπτρου ἐπιφάνειαν ἔλεγεν εἰς τὸν ἀσθενῆ ὅσα ἐπίστευε μὲν αὐτός, βεβαίως ὅμως δὲν ἐπίστευεν ὁ ἱερεύς. Λέγεται ὅτι περιεσώθη ἡ πηγὴ αὕτη παρά τι ἐκκλησίδιον ἐγγὺς τοῦ πολιούχου ἁγίου Ἀνδρέου.

Ἡ πεδιὰς τῶν Πατρῶν εἶναι εὐρύτατα καὶ ἄριστα κεκαλλιεργημένη. Ὁ ἀρχαῖος Γλαῦκος, Λεύκα καλούμενος σήμερον, ἀρδεύει τὰς μεσημβρινὰς ἐσχατιὰς τοῦ πλουσίου πεδίου, ἀμπελοφύτου ὅλου, καὶ αὐλακουμένου ὑπὸ προσφυοῦς πλέγματος ἁμαξιτῶν ὁδῶν. Ἐθαύμασα ἐξαιρέτως ἐν Πάτραις τὰς ὡραίας δύσεις τοῦ ἡλίου. Τῆς φύσεως ὁ πλοῦτος καὶ τὸ κάλλος ἀναδείκνυται γλυκύτερον ὑπὸ τὰ κύματα τοῦ φωτός, ἅτινα ὁ δύων ἥλιος χύνει ἐπὶ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν σμαραγδίνων πεδιάδων. Ἥρεμοι αὖραι πνέουσιν ἀπὸ τῶν κορυφῶν τοῦ Παναχαϊκοῦ. Καὶ ὅταν ἡ σελήνη, διαδεχομένη τὴν ἀποσβεσθεῖσαν ἀμφιλύκην, ῥίπτῃ τὸ μελαγχολικὸν φῶς της ἐπὶ τοῦ ὡραίου κόλπου τῶν Πατρῶν, βεβαίως λησμονεῖ τις,

τὸν Ἐμπολαῖον Ἑρμῆν, καὶ ὁ θερμότερος ὀπαδός του μετεωρίζεται εἰς ἄλλας σφαίρας, ὅπου τὸ αἴσθημα κρατεῖ καὶ τὸ ἰδανικὸν κυριαρχεῖ ἀμερίστως τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας τοῦ πλανωμένου παρὰ τὴν γοητευτικὴν τῆς ἐξοχῆς ἀκτήν.

Κατέλιπον τὰς Πάτρας καὶ περὶ δυσμὰς ἡλίου παρηχόμην τῆς Ἠλιδος τὴν ἀκτήν. Ἀπὸ τῆς γεφύρας τοῦ ἀτμοπλοίου ἐθεώρουν τὸ ὡραῖον τῆς φύσεως πανόραμα, καὶ ἄπληστος ὁ ὀφθαλμός μου ἀνεζήτει εἰς τὴν ὑγρὰν ἔκτασιν ὅ,τι ἡ φαντασία μοὶ παρίστα ὡς πιθανόν. Εἶχον τὴν Ζάκυνθον πρὸ ἐμοῦ καὶ μικρὸν ἀπωτέρω τὴν Κεφαλληνίαν καὶ τὴν γαῦρον τοῦ Αἴνου κορυφήν. Μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς ἀκτῆς τῆς Ἀκαρνανίας διεφαίνετο πόρρωθεν, ἐντὸς ὁμίχλης ἀραιᾶς, ἡ ἀκτὴ τῆς Λευκάδος καὶ ἡ περίπυστος νῆσος τῆς Ἰθάκης. Ἀπὸ τοῦ βράχου ἐκείνου κατεκρημνίσθη ἡ Λεσβία ἀοιδός, καὶ εἰς τὸν μικρὸν ἐκεῖνον σκόπελον ἔζησεν ὁ ἄναξ Ὀδυσσεύς, ὁ πολυμήχανος καὶ πολυπλάνητος Λαερτιάδης. Ὅτε ἀπὸ τῆς ἀρκτικῆς πλευρᾶς ἐστράφην πρὸς τὴν μεσημβρίαν, εἶδον ὕπερθεν τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Γλαρέντζας πύργον, καὶ τείχη φρουρίου ἐπικαθήμενα τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου. Ἦτο τὸ Χλομοῦτσι, Γοδεφρείδου τοῦ Β' τὸ κτίσμα καὶ ἡ καθέδρα. Μνημεῖον κραταιὸν τῆς φραγκικῆς δεσποτείας αἴρει, ἀπὸ ἑπτὰ ἤδη αἰώνων τὰ ἔρημα αὐτοῦ τείχη, καὶ ἡ θέα του, ἀνακαλοῦσα σειρὰν ἀγώνων καὶ ἐποχὴν ξενικῆς κατακτήσεως, ἣν ἄλλη κατάκτησις ἐπίσης ξενικὴ διεδέχθη, προὐκάλει σκέψεις καὶ ἰδέας μελαγχολικάς, ἄχρις οὗ ἡ φαντασία τοῦ διατρέχοντος τὰς τύχας τῆς Ἑλλάδος ἔφθανεν εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἐθνικῆς ἀναστάσεως, ὅτε, σταθμίζων τὸ μέγα ἔργον, διέβλεπε τὸν δάκτυλον τῆς Προνοίας, καὶ ἐπείθετο ὅτι ἡ γῆ αὕτη καὶ ὁ λαός της ἔσχον πάντοτε διὰ τοῦ σκότους τῆς δουλείας καὶ τῶν περιπετειῶν τῶν ἐθνῶν παντοδύναμον προστάτην ἐκεῖ, εἰς τὸ ἥλιακὸν στερέωμα, ἐφ' οὗ τὰ πρῶτα ἄστρα ἤρξαντο τότε ἀναφαινόμενα.

Μετὰ μικρὸν ἐρρίπτομεν τὴν ἄγκυραν εἰς τὸν λιμένα τῆς Ζακύνθου, καὶ τὴν πρωΐαν ἀπεπλεύσαμεν εἰς τὸ Κατάκωλον.

Ἰσχυρῶς ἐπάλλετο ἡ καρδία μου εὐθὺς ἅμα πατήσαντος τὴν γῆν τῆς Ἠλείας. Ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος ἦτο ἡ Ὀλυμπία, καὶ ὁ χῶρος, ἔνθα ἀνὰ τετρακετίαν πᾶσα ἡ Ἑλλὰς προσήρχετο εἰς τὴν κοιλάδα ἐκείνην, ὅπως ἀνταλλάξῃ λόγους εἰρήνης καὶ ὁμονοίας, καὶ στεφανώσῃ εἶτα τὸν νικητὴν διὰ τοῦ κλάδου τῆς δάφνης καὶ τῆς ἐλαίας. Αὐτόχρημα αἰσθάνεταί τις μυστηριώδεις συγκινήσεις, προσπελάζων τὴν ἱερὰν γῆν, καὶ ἀναλογιζόμενος ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἴδῃ τὴν Ἄλτιν καὶ τὰς θέσεις, ἔνθα ἐστήθησάν ποτε ἐντελέστατα τῆς τέχνης πρότυπα. Ἐρείπια, λέγουσι, καλύπτουσι τώρα τὴν γῆν τῶν ἀριστουργημάτων. Ἐρείπια ἔστω! Ποῖον ὅμως μεταγενέστερον μεγαλεῖον, ποῖον ἔξοχον ἔργον μεταγενεστέρας τέχνης δύναται νὰ ἰσοφαρίσῃ πρὸς τὸν ἠκρωτηριασμένον λίθον, ἐφ' οὗ ἀσθενεῖς ἔγλυψε γλυφὰς ὁ Ἕλλην καλλιτέχνης, καὶ ὃν συλλέγει τις σήμερον ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἄλτεως;

Αἴσθημα εὐάρεστον γεννᾶται εἰς τὸν κεκοπιακότα ἐκ τῶν ὑποζυγίων ὁδοιπόρον, βλέποντα ὅτι εἰς Πύργον θὰ μεταβῇ διὰ σιδηροδρόμου. Ἀπὸ ἱκανῶν χρόνων γραμμὴ σιδηροδρομικὴ ἐστρώθη μεταξὺ Κατακώλου καὶ Πύργου, οὕτω δὲ ταχεῖα κανονικὴ καὶ ἄκοπος συγκοινωνία τελεῖται μεταξὺ τῆς πόλεως καὶ τοῦ ἐπινείου. Εἰς τὸ Κατάκωλον ὑπάρχουσι σήμερον τρία ξενοδοχεῖα, τρεῖς ἰατροί, πρακτορεῖα τῶν διαφόρων ἀτμοπλοϊκῶν ἑταιρειῶν, ἀξιόλογα καφενεῖα καὶ σφαιριστήρια, ὅπου δὲ ἡ ἐρημία ἐκράτει πρὸ ὀλίγων μόλις ἐνιαυτῶν ἠγέρθησαν σήμερον κομψοὶ λιθόκτιστοι οἶκοι. Ζητήσατε τὴν συγκοινωνίαν! Ἰδοὺ ἡ ἑρμηνεία τῆς ἀκαριαίας καὶ εὐτυχοῦς ταύτης μεταβολῆς.

Ἐν Πύργῳ ἀνευρίσκει τις τὰ ἴχνη πλούτου παρεληλυθότος καὶ τὰ στοιχεῖα βεβαίας καὶ μεγαλειτέρας ἀκμῆς. Ἡ πόλις ἔχει καλὰς οἰκοδομάς, ἄριστον δὲ καὶ ἀξιοσύστατον μεταξὺ τῶν ξενοδοχείων, *Τὰ Ὀλύμπια*. Εἶναι ὅμως ὑπέρτερον πάσης περιγραφῆς τὸ φυσικὸν κάλλος τῆς θέσεως, ἐφ' ἧς ἐγείρεται ὁ Πύργος. Ἡ ἀπὸ τῆς πλατείας τοῦ Ἐπαρχείου θέα τῆς πεδιάδος ἀποσπᾷ κραυγὴν θαυμασμοῦ ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ θεατοῦ. Ἀμφιβάλλω ἐὰν δύναται ὁ τόπος νὰ ἐπιδείξῃ παραπλησίαν τοπογραφίαν, ἐν ᾗ νὰ συνυπάρχῃ ταυτοχρόνως ἄλυσις ὡραίων βουνῶν πρὸς ἀνατολὰς καὶ θάλασσα πρὸς μεσημβρίαν, πεδιὰς δὲ ἀπαράμιλλος ἐν τῷ μέσῳ χλοάζουσα ὅλη ἐκ τοῦ κλήματος τῆς ἀμπέλου, καὶ τοσοῦτον εὐρεῖα, ὥστε σχεδὸν νὰ κορεννύνται ὁ ὀφθαλμός. Ἐν πεποιθήσει δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι ἡ ἀπὸ τῆς πλατείας τοῦ Ἐπαρχείου θέα τῆς πεδιάδος τοῦ Πύργου εἶναί τι σπάνιον καὶ ἀνέκφραστον. Ἡ ἄνεσις τῆς ζωῆς, ἡ ταχύτης τῆς συγκοινωνίας, τὸ φυσικὸν κάλλος, καὶ αἱ παρὰ τὴν γῆν τῆς Ὀλυμπίας κλασικαὶ ἀναμνήσεις ἀναδεικνύουσι τὸν Πύργον μίαν τῶν ἀρίστων πόλεων τῆς Ἑλλάδος. Τοιαύτη θὰ ἦναι πάντοτε ἡ περὶ τοῦ Πύργου ἐντύπωσις τοῦ ξένου, καὶ καθόσον παρέρχεται ὁ χρόνος ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ ζωηροτέρα μορφοῦται ἡ ἐντύπωσις αὕτη, καθόσον πάροδος χρόνου σημαίνει διὰ τὸν Πύργον: «πρόοδος καὶ ἀκμή».

Ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀλφειοῦ.

Εἰς ὥρας ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Πύργου διέρχεται ὁ Ἀλφειὸς ποταμός. Ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ εἶναι ἡ πλουσία κώμη τῆς Ἀγουλινίτσης· πρὸς δυσμὰς ἐκτείνεται τὸ ὁμώνυμον καὶ εὐρὺ ἰχθυοτροφεῖον, εἰς ἡμισείας δ' ὥρας ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν μετὰ μικρᾶς πρὸς βορρᾶν ἀποκλίσεως εἶναι αἱ ἐκβολαὶ τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ.

Ἀφοῦ δὲν μοὶ ἦτο δυνατὸν νὰ ἴδω τὰς πηγάς, ἠρκέσθην νὰ ἴδω τὰς ἐκβολὰς τοῦ μεγίστου τῶν ποταμῶν τῆς Πελοποννήσου. Ἑπτὰ ποταμοὶ καὶ παραποτάμια χύνονται εἰς τὸν Ἀλφειὸν ποταμόν. Ἐκ τούτων ἐπισημότεροι εἶναι ὁ Ἐρύμανθος καὶ ὁ Λάδων, καὶ ὁ μικρὸς Κλάδεος διὰ τὴν διέλευσιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἀθανάτου γῆς τῆς Ὀλυμπίας.

Μικρὸν ἐντεῦθεν τῆς Ἀγουλινίτσης διέβην τὸ πρῶτον τὸν Ἀλφειὸν ποταμόν. Ἐχώρησα πρὸς τὴν κώμην, καὶ ἐκεῖθεν πρὸς τὸ ἀλίπεδον καὶ τὴν ὑφάλμυρον λίμνην. Ἀφῆκα τὸν ἵππον καὶ ἀκολουθῶν τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης, ὁτὲ μὲν ὑποσκάζων ἐντὸς τῆς ἄμμου, ὁτὲ δὲ βρεχόμενος ἀπὸ τοῦ κύματος ἔφθασα, μετὰ πορείαν ἡμισείας ὥρας, εἰς τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ἀλφειοῦ. Πρέμνον παρασυρθὲν ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἔκειτο παρὰ τὴν ὄχθην τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ ποταμοῦ, παρὰ τὸ μεταίχμιον ἐκεῖνο τοῦ γλυκέος καὶ τοῦ ἁλμυροῦ ὕδατος, τοῦ εἰκονίζοντος διὰ τοῦ γλυκυπίκρου νάματός του τὴν πικρίαν καὶ τὴν ὀδύνην τῆς ζωῆς, καὶ τὴν ὀλίγην χαρὰν τὴν ὑποκιρνῶσαν τὸ πέλαγος τῶν πικριῶν. Ὠκεανὸς εἶναι ὁ ἁλμυρὸς Πόντος, μικρὸν ὅμως ῥεῦμα εἶναι οἱ γλυκεῖς ποταμοί. Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ πικρὰ θάλασσα, καὶ οἱ ποταμοὶ ἡ ὀλίγη χαρά, ἡ γλυκαίνουσα περιοδικῶς τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς, ἴσως ὅπως μετὰ τοῦτο καταστήσῃ ὀξυτέραν τὴν πικρίαν....

Εἰς τὸ μεταίχμιον ἐκεῖνο ἐκάθησα, στηριχθεὶς ἐπὶ τοῦ ἀπελεκήτου πρέμνου. Τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης ἔβρεχε τὸν ἀριστερόν μου πόδα, τὸ κῦμα τοῦ ποταμοῦ ἔβρεχε τὸν δεξιόν. Αὔρα ποντιὰς ἐμετρίαζε τὸν δεινὸν καύσωνα, καὶ ἀφοῦ ἐρρυτίδου ἐλαφρῶς τὴν κυανῆν τοῦ κόλπου ἐπιφάνειαν, ἔσειεν ἐλαφρῶς ἐπίσης τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ χλοεροῦ πεδίου καὶ ἠρέμα ἐξέπνεε πρὸς τὰ γείτονα ὄρη τῆς Ὀλυμπίας. Φυσικαὶ καλλοναὶ καὶ τερπναὶ ἀναμνήσεις συνεῖχον τὸν νοῦν μου, ῥεμβάζοντα, τὴν ὥραν ἐκείνην, ἀναπολοῦντα, καὶ θεώμενον. Ὁ Ἀλφειὸς οὗτος, ὁ χυνόμενος εἰς τὴν θάλασσαν, ἦτο θηρευτὴς πτηνῶν καὶ θηρίων εἰς τὰ δάση, ἀλλ' ἦτο καὶ θηρευτὴς ὡραίων γυναικῶν. Εἰς τοὺς γείτονας Λετρίνους παρηκολούθησέ ποτε τὴν Ἄρτεμιν, προπέτης ἐραστής, σκοπῶν νὰ καταλάβῃ τὴν θεάν. Ἡ Ἄρτεμις διέγνω τὸ θράσος τοῦ θνητοῦ, ἀλλ' ὡς ἀληθὴς γυνή, τοῦ κόσμου τούτου κάτοικος, ἔσχε τὴν φιλάρεσκον κακίαν νὰ παραδώσῃ εἰς τὸ γελοῖον τὸν ἄφρονα Ἀλφειόν, ὅστις ὁρμήσας νὰ ἴδῃ τὴν Ἄρτεμιν ἔστη ἐννεός, ἀγνοῶν ποία μεταξὺ τῶν γυναικῶν ἐκείνων ἦτο ἡ Ἄρτεμις. Ἡ θεὰ εἶχεν ἀλείψει τὸ ἑαυτῆς πρόσωπον καὶ τὸ τῶν νυμφῶν καὶ ἀκολούθων τῆς διὰ πηλοῦ, ὁ δὲ Ἀλφειός, ἀδυνατῶν νὰ γνωρίσῃ τὴν Ἄρτεμιν, ἔφυγε κατησχυμμένος. Εἰς μνήμην τοῦ παθήματος τοῦ Ἀλφειοῦ ἐσώζετο εἰς Λετρίνους καὶ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος, «Ἀλφιαίας» κληθείσης ἔκτοτε.

Βιαιοτέρα τοῦ πνεύματος πνοὴ συνετάραξε βαθύτερον τὸ στόμιον τῆς ἐκβολῆς, καὶ ἀκαριαίως ἀνέκοψε σχεδὸν τὴν φορὰν τοῦ ῥεύματος. Ἡ ὁρμὴ τοῦ ποταμοῦ κατίσχυσε, καὶ τὸ γλυκὺ ὕδωρ ἐξηκολούθει ῥέον εἰς τὴν θάλασσαν. Ἔσπευδεν ὁ Ἀλφειὸς νὰ εἰσελάσῃ εἰς τὸν Πόντον, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κύμα-

τος χωρῶν, νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Σικελίαν καὶ νὰ ἑνώσῃ τὰ ὕδατά του μετὰ τῶν ὑδάτων τῆς κρήνης Ἀρεθούσης. Νύμφη περικαλλὴς τῶν δασῶν ἦτο ἡ Ἀρέθουσα καὶ κυνηγὸς ὁ Ἀλφειός. Ἡμέραν τινὰ συναντᾷ εἰς τὸ δάσος τὴν νύμφην ὁ θηρευτής. Ὀξὺ ἔρωτος αἴσθημα ἁλίσκει τὴν καρδίαν του, ἀλλ' ἡ Ἀρέθουσα περιφρονεῖ τοῦ Ἀλφειοῦ τοὺς στεναγμούς. Ὑπὸ τοῦ ἡλιακοῦ καύματος ἐνοχλουμένη βυθίζεται ἡμέραν τινὰ ἡ νύμφη εἰς τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ· φρίσσει ὁ Ἀλφειὸς καὶ ὁρμᾷ νὰ συλλάβῃ τὴν νύμφην· Διαπόντιος τότε μεταφέρεται ἡ Ἀρέθουσα εἰς τὴν Σικελίαν, ἔνθα καὶ μεταβάλλεται εἰς πηγήν, ὁ δὲ Ἀλφειός, πιστὸς εἰς τὸν πόθον καὶ τὸν ἔρωτά του πρὸς τὴν νύμφην, ῥέει διὰ τῆς ἁλμυρᾶς θαλάσσης καὶ φθάνων εἰς Σικελίαν, μιγνύει ἐκεῖ τὰ ὕδατά του μετὰ τῶν ὑδάτων τῆς κρήνης Ἀρεθούσης. Ποιητικῷ ὅλως δικαιώματι ἡ μυθολογία μετέβαλε τὸν θηρευτὴν εἰς ποταμὸν καὶ τὸν ποταμὸν εἰς ἐραστὴν διώκοντα καὶ ἐν τῇ ὑγρᾷ αὐτοῦ μεταμορφώσει τὴν μεταμορφωθεῖσαν φίλην, ἣν καὶ εὑρίσκει τέλος καὶ εὐδαίμων ἀναπαύεται εἰς τοὺς ὑγροὺς κόλπους της.

Γραφικὴ εἶναι ἡ θέσις, παρ' ἣν ἐκβάλλει ὁ Ἀλφειὸς ποταμός. Πρὸς ἄρκτον καὶ ἀνατολὰς διαφαίνεται τὸ μαγευτικὸν τοῦ Λάλα ὀροπέδιον, καὶ ἀπωτέρω ἡ μεγάλη τοῦ Ἐρυμάνθου ἢ Ὀλενοῦ σειρά. Λόφοι χαμηλότεροι ἄρχονται ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ὀρέων καὶ ἐκτεινόμενοι ἐλλειψοειδῶς καταλήγουσιν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ἄκραν τοῦ Κατακώλου. Ἀπώτατα πρὸς ἀνατολὰς φαίνονται τὰ ὄρη τῆς Γορτυνίας, καὶ παρ' αὐτὰ χθαμαλώτερα καὶ ἐγγύτερα τὰ ὄρη τῆς Ὀλυμπίας. Πεδίον κεκαλλιεργημένον ἁπλοῦται μεταξὺ ἐκείνων καὶ τῆς ἀκτῆς, παρ' ἣν ῥέουσιν αἱ ἐκβολαί, ἐνῷ χωρίδια τῇδε κἀκεῖσε ἐσπαρμένα καὶ ὁ Πύργος αὐτὸς φαίνονται ὡς λευκοὶ ὄγκοι ἀναδυόμενοι ἀπὸ θαλάσσης πρασίνου, καὶ καταστίζοντες τὸ σμαράγδινον ἐπίπεδον τῆς ἀμπέλου καὶ τῶν φυτειῶν. Πρὸς μεσημβρίαν καὶ δυσμὰς ἀτελεύτητος ἐκτείνεται ἡ θάλασσα. Ἱστία λευκὰ καὶ καπνὸς ὑπομέλας πλανῶνται ὕπερθεν τοῦ ὑγροῦ καὶ κυανοῦ πεδίου. Πεδίον χλοερὸν πρὸς ἀνατολάς, πεδίον κυανοῦν πρὸς δυσμάς. Λήϊα καὶ δένδρα πράσινα ἐξ ἑνός, κύματα λευκὰ καὶ κυανᾶ ἐξ ἑτέρου. Καὶ ὁ Ἀλφειός, διαυλακῶν τὸ στερεὸν πεδίον, χύνεται μετ' ὀλίγον εἰς τὸ ὑγρόν, παρασύρων ἐνίοτε καὶ στάχυας καὶ καρπούς, καὶ ἄνθη τῶν ἀγρῶν, καὶ προσκομίζων ταῦτα δῶρον οἱονεὶ καὶ θυσίαν εἰς τὸν βωμὸν τοῦ τριαινοφόρου Ποσειδῶνος, εἰς τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ἔφθασεν ἤδη. Ἐκεῖ παρὰ τὴν ὄχθην, ὅπου τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης δέχεται τοῦ ποταμοῦ τὸ κῦμα, δύο τελευτῶσι κράτη καὶ δύο ἄρχονται. Ἡ Δήμητρα προπέμπει καὶ δέχεται ὁ Ποσειδῶν. Βουκολικαὶ θεότητες καὶ νύμφαι τοῦ αἰγιαλοῦ ὤρεξαν ἐκεῖ ποτε περιπαθῶς τὰς χεῖρας, καὶ εἰς ἀσπασμοὺς προέτειναν, ἐκεῖ εἰς τὴν μεταίχμιον ἀκτήν, τὰ χείλη. Ἀλλ' ἦτο ἄλλος ὁ αἰών. Χρυσοῦς τῇ ἀληθείᾳ καὶ εὐδαίμων ὁ αἰὼν ἐκεῖνος... .

Ἐπέστρεφον πεζῇ ἀπὸ τὰς ὄχθας καὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀλφειοῦ. Ὁ καύσων ἦτο ὑπερβολικός, καὶ ἡ χαλαρῶς ἐπιπνέουσα αὔρα εἶχεν ἤδη καθ' ὁλοκληρίαν ἐκπνεύσει. Ἡ ἀκτὴ ἔφλεγεν. Αἴφνης εἰς τὸ βάθος τῆς ξηρᾶς βλέπω εὐρυτάτην ἔκτασιν ὕδατος. Προχωρῶ, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ἠφανίζετο. Μετ' ὀλίγον νέα ἐμφάνισις ὕδατος ἀφθόνου, καὶ νέα μετ' ὀλίγον. Ὑψοῦμαι ἐπὶ τῶν ποδῶν καὶ τὸ ὕδωρ ὑψοῦται· κλίνω πρὸς τὴν γῆν καὶ τὸ ὕδωρ ταπεινοῦται· προχωρῶ καὶ τὸ ὕδωρ φεύγει. Ἦτο ἀντικατοπτρισμός. Ἐλπίδες τῆς ζωῆς εἶδον τὴν συμβολικὴν παράστασίν σας. Τί ἄλλο εἶσθε εἰμὴ ἀντικατοπτρισμός; . . .

Ὅτε ἔκλινεν ὁ ἥλιος ἀφῆκα τὴν παρὰ τὸ ἰχθυοτροφεῖον καλύβην καὶ ἐπιβὰς μονοξύλου ἔπλευσα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἀβαθοῦς καὶ ὑφαλμύρου λίμνης. Ἐπτοημένοι ἀνεπήδων κατὰ τὴν διάβασίν μας οἱ ἰχθῦς, καὶ κατὰ πυκνὰ στίφη ἵπταντο τὰ θαλασσόβια πτηνὰ ἐπιπλέοντα καὶ βόσκοντα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς λίμνης. Ὁ πλοῦς ἐκεῖνος εἶχέ τι τὸ ἀσύνηθες καὶ ποιητικόν. Ἡ βορειοανατολικὴ καὶ μεσημβρινὴ πλευρὰ καθωρίζετο ὑπὸ λόφων, ὀρέων, φυτειῶν καὶ χωριδίων. Ἡ δυτικὴ πλευρὰ ἦτο χαμηλή, ἀπὸ θάμνους αὐτοφυεῖς κεκαλυμμένη καὶ τινα ἄγρια δένδρα. Ἐκεῖθεν τῆς ἀκτῆς ἐξετείνετο ἡ ἀτελεύτητος θάλασσα.

Ὑπέστρεψα εἰς τὸν σταθμὸν ἀφ' οὗ ἔμελλον ν' ἀπέλθω, καὶ ἐνῷ προητοιμάζοντο οἱ ἵπποι ἐβάδισα μόνος πρὸς τὴν ἀμμώδη παραλίαν. Πλησίον τῆς ἀκτῆς τοῦ ἰχθυοτροφείου καὶ τῆς ἀκτῆς τῆς θαλάσσης ὑψοῦται λόφος ἐξ ἄμμου λεπτῆς, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἔχων λείψανα σκοπιᾶς καὶ ναυάγια λέμβου. Ἐκεῖ ἐκάθισα μόνος, καὶ ἐκεῖθεν εἶδον τὸν ἥλιον δύοντα μεγαλοπρεπῶς, καὶ βαθμιαίως ἀφανιζόμενον εἰς τὸν εὐρὺν πόντον. Ἡ ἑσπερινὴ αὔρα ἤρξατο ἐπιπνέουσα, ἡ θάλασσα ἠχεῖ, καὶ αἱ βάτοι, αἱ παρὰ τὴν ἀμμώδη παραλίαν φυόμεναι ἐψιθύριζον κινούμεναι, ὑπὸ τοῦ ἑσπερινοῦ πνεύματος, μιγνύουσαι τὸν ἀσθενῆ συριγμόν των πρὸς τὸν ἰσχυρότερον καὶ ἐμμελέστερον τοῦ κύματος, πλήττοντος τὴν ἀπέραντον καὶ ἔρημον παραλίαν. Ἡ Ζάκυνθος ἔπλεεν εἰς ἀπόστασιν ἐντὸς ὑπερύθρου φωτός. Τὸ Κατάκωλον διεφαίνετο ἐγγύτερον, ἐνῷ ἀπώτατα διέκρινέ τις τὴν ὑπερήφανον κορυφὴν τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους τῆς Κεφαλληνίας. Ἐστράφην ἀπὸ τῆς θαλάσσης πρὸς τὰ ὄρη τῆς Ὀλυμπίας καὶ τῆς Γορτυνίας. Τὸ θέαμα ἤλλασσεν, ἀλλ' ἡ μεγαλοπρέπεια ἦτο ἡ αὐτή. Ἐστράφην καὶ πάλιν πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἤδη τὰ ζωηρὰ χρώματα τοῦ οὐρανοῦ εἶχον ἐξασθενήσει, βαθεῖα δὲ σιωπὴ καὶ μελαγχολία ἐχύθη εἰς τὴν πεδιάδα καὶ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἱππεύσα, καὶ καλπάζων ἐν μέσῳ τῆς νυκτός, διέβην, πέραν τῆς Ἀγουλινίτσης, τὸν Ἀλφειὸν ποταμὸν καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ἀπὸ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων προκύψασα σελήνη ἠργύρωσε τὸ κῦμα τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐπέχυσε μυστηριώδη τινὰ γοητείαν εἰς τὴν ἤρεμον πεδιάδα. Ὦ χρόνοι τῶν μύθων καὶ τοῦ Ἐνδυμίωνος! Ἐτόλμησα νὰ ἀρθῶ διὰ τοῦ πνεύματος εἰς τὸ ὕψος ἐκεῖνο τοῦ κάλλους καὶ τῆς ποιήσεως, ἀλλ' ἡ ἀδυσώπητος πραγματικότης μὲ ἔσυρεν ἀποτόμως πρὸς τὴν γῆν. Καὶ εἶδον ἀληθῶς τὰ βαρέα δεσμά, δι' ὧν καθηλώθημεν οἱ δυστυχεῖς εἰς τὸν βράχον αὐτὸν τὸν λεγόμενον «ζωὴ καὶ *πραγματικότης*» καὶ ἔνθα, μέριμναι ἀηδεῖς τρώγουσι τὸ ἧπαρ ἡμῶν τῶν θνητῶν, οἵτινες ἔσμεν Προμηθεῖς τὴν δυστυχίαν καὶ τὰ παθήματα, χωρὶς νὰ εἴμεθα καὶ ἴσοι πρὸς τὸν μεγαλοφυέστατον δεσμώτην καὶ εὐεργέτην τῶν ἀνθρώπων.

(Ἕπονται αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Ὀλυμπίας, ἢ Ἄλτις, ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους κτλ.)

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΓΑΝΕΛΗΣ

ΔΟΞΑ ΚΑΙ ΕΡΩΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 572).

Δ'.

Τὰ μάτια πῶχω ἀπόστασι καμμιὰ δὲν λογαριάζουν
Καὶ θέαμα δὲν τὰ νικᾷ
Τὰ μάτια εἶν' τὰ καρδιακὰ
Καὶ πάντοτε τὴν ὄψι της μοῦ τὴν παρουσιάζουν.

Ἐκ τοῦ παραθύρου, ὅπου εἶχεν ἀποσυρθῇ ὁ Γεώργιος, δὲν ἦτο τόσον μακράν, ὥστε νὰ μὴ δύναται ν' ἀκούσῃ πᾶσαν τῆς φιλονικίας λέξιν. Ἀσμένως δ' ἔβλεπε τὸν Φρόνδσμπεργ τόσον θερμῶς ὑπερασπιζόμενον τὸν νέον ὀρφανόν, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἀνωμολόγει ὅτι τὸ πρῶτον πρὸς τὸ στάδιον τῶν ὅπλων βῆμα ἔφερεν αὐτὸν κατέναντι ἐχθροῦ ἰσχυροῦ καὶ θανασίμου. Ὁ Βάλδμπουργ ἦτο πασίγνωστος ἐν τῷ στρατῷ διὰ τὴν ἄκαμπτον αὐτοῦ ἀλαζονείαν ὥστε ὁ Γεώργιος δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἡ παρέμβασις τοῦ Χοῦτεν ἐξήλειψε πᾶσαν ἀνάμνησιν τῆς φιλονικίας ταύτης. Ἄνδρες ὡς ὁ Βάλδμπουργ δὲν ἠδύναντο νὰ συγχωρήσωσιν ἐν τοιαύταις περιστάσεσι τὴν ἀθῴαν ἴσως τῆς ὀργῆς των αἰτίαν. Ἐλαφρὸς κτύπος ἐπὶ τοῦ ὤμου διέκοψε τὴν ῥύμην τῶν σκέψεων τούτων καὶ στραφεὶς εἶδεν ἐνώπιόν του τὸν κομψὸν γείτονά του, τὸν γραμματέα τοῦ μεγάλου συμβουλίου.

— Στοιχηματίζω ὅτι δὲν ηὕρατε ἀκόμη κατάλυμα, εἶπεν ὁ Δίτριχ φὸν Κράφτ· καὶ θὰ σᾶς εἶνε τώρα δύσκολον νὰ εὕρητε, διότι ἐνύκτωσε καὶ ἡ πόλις εἶνε πλημμυρισμένη ἀπὸ ἀνθρώπους.

Ὁ Γεώργιος ὡμολόγησεν ὅτι δὲν εἶχε προνοήσει εἰσέτι περὶ καταλύματος, ἀλλὰ προσεῖπεν ὅτι ἤλπιζε νὰ εὕρῃ ὀλίγην θέσιν εἰς κάποιον πανδοχεῖον.

— Δὲν σᾶς τὸ ἐγγυῶμαι, ἀπεκρίθη ὁ Δίτριχ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει δὲ ὅτι θὰ εὕρητε γωνίαν τινὰ εἰς κανὲν καπηλεῖον, δὲν εἶσθε διόλου βέβαιος ὅτι θὰ καλοπεράσητε. Ἀλλ' ἂν ἡ οἰκία μου ἠμπορῇ νὰ σᾶς χρησιμεύσῃ, σᾶς εἶνε ἀνοικτὴ ἐξ ὅλης καρδίας.

Ὁ ἀξιέραστος γραμματεὺς εἶπε ταῦτα μετὰ τόσης φιλοφροσύνης, ὥστε ὁ Γεώργιος δὲν ἐδυσκολεύθη διόλου νὰ δεχθῇ τὴν πρόσκλησιν, εἰ καὶ ἐφοβήθη σχεδὸν μὴ ὁ ξενίζων αὐτὸν μεταμεληθῇ διὰ τὴν φιλοξενίαν του, ὅτε ἡ εὐθυμία αὐτοῦ ἐξητμίζετο μετὰ τῶν καπνῶν τοῦ οἴνου. Ἐν τούτοις ὁ Δίτριχ ἐφάνη καταγοητευθεὶς ἐκ τῶν καλῶν διαθέσεων τοῦ ξένου του καὶ φιλίως θλίψας τὴν χεῖρά του, ἔλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν βραχίονα καὶ ὡδήγησεν ἐκτὸς τῆς αἰθούσης.

Ἡ πλατεῖα τοῦ δημαρχείου παρίστα τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὄψιν ὅλως ἐξαιρετικήν. Αἱ ἡμέραι ἦσαν ἀκόμη βραχεῖαι, καὶ τὸ σκότος εἶχεν ἐπέλθει ἀνεπαισθήτως, ἐν ᾧ οἱ συνδαιτυμόνες ἐκάθηντο ἔτι παρὰ τὴν τράπεζαν· εἶχον ἀναφθῆ οἱ πυρσοὶ καὶ οἱ φανοί· τὸ βαθὺ ἐρυθρὸν αὐτῶν χρῶμα ἐφώτιζεν ἀσθενῶς τὸν εὐρὺν χῶρον καὶ ἡ τρέμουσα αὐτῶν ἀνταύγεια ἐμάρμαιρεν ἐπὶ τῶν παραθύρων τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν ἀστραπτουσῶν περικεφαλαιῶν καὶ πανοπλιῶν τῶν ἱπποτῶν. Συγκεχυμέναι φωναὶ ζητοῦσαι ἵππους καὶ ἱπποκόμους ἀντήχουν ἐκ τῶν διαδρόμων τοῦ δημαρχείου· ἡ κλαγγὴ τῶν συρομένων χαμαὶ ξιφῶν, ὁ συνωστισμὸς ἀπείρου πλήθους συνανεμίγνυντο πρὸς τὰς ὑλακὰς τῶν κυνῶν τοὺς χρεματισμοὺς τῶν ἵππων κροαινόντων ἐξ ἀνυπομονησίας, ἡ δὲ σκηνὴ αὕτη ὡμοίαζε μᾶλλον πρὸς νυκτερινὴν τοῦ ἐχθροῦ ἔφοδον ἢ πρὸς ἔξοδον ἐκ μεγαλοπρεποῦς συμποσίου.

Ὁ Γεώργιος ἔστη παρατηρῶν τὸ γραφικὸν ἐκεῖνο θέαμα, ἀναλογισθεὶς ὅτι πάντες οἱ εὔθυμοι ἐκεῖνοι ἄνδρες ἔβαινον πρὸς τρομερὸν πόλεμον, ὅτι πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν θὰ ἡπλοῦντο νεκροὶ ἐπὶ τοῦ χόρτου ἄνευ ἄλλης ἀμοιβῆς ἐκτὸς τῶν δακρύων συναγωνιστοῦ τινος καὶ τῆς βραχείας δόξης ὅτι ἐπολέμησαν γενναίως ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Ἀκουσίως τὸ βλέμμα αὐτοῦ ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἐγίνωσκεν ὅτι εὑρίσκετο καὶ ἡ ἀμοιβή. Εἶδε πολλοὺς ἀνθρώπους ὀρθοὺς εἰς τὸ παράθυρον, ἀλλ' ὁ καπνὸς τῶν πυρσῶν διακεχυμένος ἄνω ἐπὶ τῆς πλατείας περιεκάλυπτεν ὡς διὰ πέπλου πάντα τἀντικείμενα παριστῶν αὐτὰ ὡς σκιὰς ἀσταθεῖς. Ἀπέστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὀδυνηρῶς.

— Τοιοῦτο εἶνε τὸ μέλλον μου, εἶπε καθ' ἑαυτόν· τὸ παρὸν εἶνε φωτεινόν, ἀλλὰ πόσον τὸ τέρμα εἶνε σκοτεινὸν καὶ ἀβέβαιον!

Ὁ ἐπέραστος γραμματεὺς ἐξήγαγεν αὐτὸν τῶν μελαγχολικῶν ὀνειροπολήσεών του, ἐρωτήσας ποῦ ἀφῆκε τοὺς ἵππους του καὶ τοὺς θεράποντάς του. Ἂν τὸ μέρος, ἐν ᾧ εὑρίσκοντο, ἦτο κάλλιον πεφωτισμένον θὰ ἔβλεπεν, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει ταύτῃ, ταχὺ καὶ ζωηρὸν ἐρύθημα ἀναβαῖνον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ νέου.

— Ὁ στρατιώτης, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος εὐθὺς συνελθὼν ἐκ τῆς συγκινήσεώς του, πρέπει νὰ ἠξεύρῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον νὰ βοηθῆται μόνος του· δι' αὐτὸ δὲν ἔχω θεράποντα. Τὸν ἵππον μου ἐνεπιστεύθην εἰς τοὺς ἱπποκόμους τοῦ Μπραϊτενστάϊν.

Ὁ γραμματεὺς τοῦ συμβουλίου ἐπήνεσε καθ' ὁδὸν τὴν αὐστηρότητα ἐκείνην τοῦ νέου πρὸς ἑαυτόν· ἀλλ' ὡμολόγησεν ὅτι ἂν μετέβαινε καὶ αὐτός ποτε εἰς ἐκστρατείαν δὲν ἤλπιζε νὰ συνειθίσῃ εἰς τόσον τραχεῖαν ὑπηρεσίαν. Ἁπλοῦν βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐπιμελῶς ἐκτενισμένης κόμης του καὶ ἐπὶ τῆς βοστρυχωτῆς γενειάδος του ἔπεισαν τὸν Γεώργιον, ὅτι ὁ Δίτριχ ἔλεγε ταῦτα πάντα εἰλικρινῶς, ἡ δὲ ἄνετος καὶ περίκομψος κατοικία, εἰς ἣν ἔφθασαν μετ' ὀλίγον, ἐπεκύρωσαν τὴν ἰδέαν ταύτην τοῦ Γεωργίου.

Ἡ κατοικία τοῦ Δίτριχ ἔκειτο παρὰ τὸν καθεδρικὸν ναόν, ἔζη δ' ἐν αὐτῇ μόνος, ἀποθανόντων τῶν γονέων αὐτοῦ. Ἡ οἰκία αὐτοῦ ἦτο λαμπρότατα ἐσκευασμένη· τὰ μεγάλα δρύϊνα ἑρμάρια ἦσαν πλήρη ὡραίων ἀσπρορρούχων διὰ τὰ ὁποῖα αἱ δέσποιναι τῆς οἰκογενείας Κράφτ καὶ αἱ θαλαμηπόλοι αὐτῶν εἶχον ἐργασθῆ πολλὰς γενεάς, τὰς χειμερινὰς ἑσπέρας· τὸ χρηματοφυλάκιον ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ ἦτο κατάμεστον χρυσῶν φλωρινίων. Καὶ ὁ Δίτριχ δὲ αὐτὸς ἦτο εὐειδὴς νέος, πάντοτε κομψότατα ἐνδεδυμένος. Ἦτο ἐνήμερος εἰς τὰ οἰκιακὰ αὐτοῦ συμφέροντα ὅσον καὶ εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ συμβουλίου· κατήγετο ἐκ παλαιᾶς οἰκογενείας· ἦτο λοιπὸν ἄπορον ἂν ὅλη ἡ πόλις ἐζηλοτύπει τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ καὶ ὅτι οὐδεμία περικαλλὴς τῆς Οὔλμης κόρη δὲν θὰ ἠρνεῖτο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν θελκτικὸν ἐκεῖνον συζυγικὸν παράδεισον;

Ὁ γραμματεὺς ὡς ὑπηρέτας καὶ συνοίκους εἶχε γέροντα θεράποντα μεσοπόλιον, τὴν εὔσαρκον αὐτοῦ τροφὸν καὶ δύο γάτους. Τὰ τέσσαρα ταῦτα ὄντα ὀλίγον συνειθισμένα εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς οἰκίας, προσήλωσαν ἐπὶ τοῦ νεήλυδος ἐκπλήκτους ὀφθαλμούς. Ὅτε δὲ ὁ Δίτριχ εἶπεν εἰς τὴν τροφὸν νὰ ἑτοιμάσῃ τὸ γωνιαῖον δωμάτιον τοῦ δευτέρου πατώματος, αὕτη ἔρριψεν ὀργίλον βλέμμα ἐπὶ τοῦ νεαροῦ αὐθέντου της καὶ ἐξῆλθε κροτοῦσα τὰς κλεῖδας αὐτῆς.

Ἐν τούτοις ὁ γηραιὸς θεράπων ἐτοποθέτησε παρὰ τὴν πελωρίαν θερμάστραν τράπεζαν καὶ δύο καθέκλας· ἔθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης μέλαν κιβωτίδιον, ἑκατέρωθεν ἓν κηρίον καὶ ἀργυροῦν κύπελλον πλῆρες οἴνου, εἶτα ἀπεμακρύνθη ἀνταλλάξας μετὰ τοῦ κυρίου του λέξεις τινὰς χαμηλῇ φωνῇ. Ὁ Δίτριχ παρεκάλεσε τὸν ξένον του νὰ συμμετάσχῃ τῆς συνήθους αὐτῷ ἑσπερινῆς διασκεδάσεως. Ἤνοιξε τὸ μέλαν κιβωτίδιον, ὅπερ περιεῖχε πεσσούς.

Ὁ Γεώργιος ἐφρικίασεν ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ παιγνιδίου τούτου, ἀκούσας τὸν ξενίζοντα αὐτὸν διηγούμενον ὅτι ἀπὸ δεκαετίας ἔπαιζε καθ' ἑσπέραν μετὰ τῆς τροφοῦ του. Πόσον κενὴ καὶ νεκρὰ τῷ ἐφαίνετο ἡ οἰκία! Μετὰ τὸν θόρυβον, ὃν προὐξένησεν ἡ ἔξαψις τῆς τροφοῦ, σιγὴ θανάτου πάλιν ἐπεκράτησε, διακοπτομένη ὑπὸ τοῦ τριγμοῦ τῶν παλαιῶν σανιδωμάτων τῆς οἰκίας, τῆς ἀναπάλσεως τῶν φώτων, ἢ τοῦ μονοτόνου κρότου τῶν κύβων. Ὁ Γεώργιος οὐδέποτε εἶχεν αἰσθανθῆ ἀγάπην πρὸς τὸ παιγνίδιον τοῦτο· ἄλλως τε αἱ σκέψεις αὐτοῦ ἦσαν ἀλλαχοῦ· τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνελογίζετο ὅτι μόνον ὁδοί τινες ἀπεχώριζον αὐτὸν τῆς ἀγαπητῆς του φίλης καὶ ὅμως δὲν ἠδύνατο νὰ εἶνε πλησίον της, βαθεῖα δὲ μελαγχολία ἐπλήρου τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

Τὴν ὀγδόην ὥραν ὁ Δίτριχ ὡδήγησε τὸν ξένον αὐτοῦ εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἦτο παρατεθειμένον τὸ δεῖπνον, τὸ ὁποῖον ἡ τροφὸς μεθ' ὅλην τὴν ὀργὴν αὐτῆς παρεσκεύασεν ἐξαίρετον, διότι δὲν ἤθελε νὰ ἐκθέσῃ τὴν τιμὴν τῆς οἰκίας τῶν Κράφτ. Ὁ γραμματεὺς τοῦ συμβουλίου ἤνοιξε τὸν κρουνὸν τῆς εὐγλωττίας του, προσπαθῶν νὰ καρυκεύσῃ τὸ δεῖπνον διὰ τῆς συνδιαλέξεώς του καὶ νὰ κινήσῃ εἰς εὐθυμίαν τὸν ξένον αὐτοῦ διὰ τῶν εὐφυολογιῶν του. Ἀλλ' οὗτος μάτην ἀνέμενεν αὐτὸν νὰ κάμῃ λόγον περὶ τῶν ὡραίων ἐξαδέλφων του· μίαν μόνην πληροφορίαν ἔδωκεν εἰς αὐτόν. Ὁ Κράφτ συναπηρίθμησε μεταξὺ τῶν τότε παρόντων ἐν Οὔλμῃ Βυρτεμβεργίων εὐπατριδῶν τὸν ἄρχοντα τοῦ Λιχτενστάϊν· ἡ λέξις αὕτη ἐξήγειρεν ἐν τῷ Γεωργίῳ αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ πεπρωμένον του. Ἠδύνατο τέλος νὰ μακαρίσῃ ἑαυτὸν ὅτι ἐγένετο ὀπαδὸς μερίδος, ἥτις ἄλλως ἦτο αὐτῷ ἀδιάφορος. Ἀλλὰ νῦν, ὅτε καὶ ὁ πατὴρ τῆς Μαρίας εὑρίσκετο ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς συναθροίσεως τῶν συμμάχων, ᾐσθάνετο πλήρη χαρᾶς τὴν καρδίαν του ὅτι ἔμελλε ν' ἀγωνισθῇ παρ' αὐτῷ, στερρὰν ἔχων ἀπόφασιν ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Γεώργιος Στουρμφέδερ δὲν ἦτο ὁ ἔσχατος τῶν μαχητῶν τῆς συμμαχίας.

Ὡς ἠγέρθησαν τῆς τραπέζης, ὁ οἰκοδεσπότης ὡδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸν κοιτῶνά του, καὶ ἀπῆλθεν εὐχηθεὶς αὐτῷ εὐάρεστον ἀνάπαυσιν. Ὁ Γεώργιος εἶδεν ὅτι ὁ θάλαμος ἐκεῖνος ἡμιλλᾶτο κατὰ πάντα πρὸς τὴν ὅλην μεγαλοπρέπειαν τοῦ οἴκου· σινδόνες πάλλευκοι παρουσιάσθησαν εἰς τὸ βλέμμα του ὡς ἠνέῳξε τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης· ἡ θερμάστρα διέχεεν ἡδεῖαν θερμότητα, νυκτερινὸς λαμπτὴρ ἐκρέματο ἀπὸ τοῦ ὀρόφου. Ὁ Γεώργιος κατακλιθεὶς ἤρχισεν ἀναπολῶν πάσας τὰς σκηνὰς τῆς ἡμέρας, αἵτινες, ἀφ' οὗ κατ' ἀρχὰς παρουσιάσθησαν εἰς αὐτὸν ζωηραὶ καὶ ἐπιχαρίτες, συνανεμίχθησαν, καὶ μετήγαγον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς τὸ βασίλειον τῶν ὀνείρων. Μία μόνη εἰκὼν παρέμεινεν εὐκρινής: ἡ τῆς πανφιλτάτης του...

Ε'.

Τάχα θὰ ξαναιδῶ πρὶν νὰ νυχτώσῃ
Ἐκείναν ποῦ ἡ καρδιά μου ἀγαπᾷ,
Καὶ τάχα ἡ καρδιά μου θενὰ νοιώσῃ
Μ' ἀγάπη τὴ 'δική του νὰ κτυπᾷ;

Ὁ Γεώργιος ἀφυπνίσθη τὴν ἐπαύριον ὑπὸ ἐλαφροῦ ἐπὶ τῆς θύρας αὐτοῦ κτύπου. Ἠνέῳξε τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης του καὶ εἶδεν ὅτι ὁ ἥλιος εἶχεν ἀρκετὰ ἤδη ἀνέλθει εἰς τὸν ὁρίζοντα. Ὁ κτύπος ἐπανελήφθη σφοδρότερος, καὶ εἶ-

δεν εἰσελθόντα τὸν Δίτριχ ἐντελῶς καὶ περικόμψως ὡς πάντοτε ἐνδεδυμένον ἤδη. Ἀφ' οὗ ἠρώτησε πῶς διῆλθεν ὁ ξένος αὐτοῦ τὴν νύκτα ἀνεκοίνωσεν αὐτῷ τὸ αἴτιον τῆς πρωϊνῆς ἐκείνης ἐπισκέψεώς του. Τὸ μέγα συμβούλιον εἶχεν ἀποφασίσει τὴν προτεραίαν ὅπως πανηγυρισθῇ ἡ ἔλευσις τῶν Συμμάχων διὰ χοροῦ, μέλλοντος νὰ γείνῃ αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἑσπέραν ἐν τῷ δημαρχείῳ. Εἰς αὐτόν, ὡς γραμματέα τοῦ συμβουλίου, ἀνῆκεν ἡ φροντὶς τῶν προπαρασκευῶν· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ φροντίσῃ περὶ τῶν μουσικῶν περὶ τῆς ἐπισήμου προσκλήσεως, ἐν ὀνόματι τοῦ συμβουλίου, τῶν πρώτων τῆς πόλεως οἰκογενειῶν καὶ πρὸ πάντων νὰ δράμῃ εἰς τὰς ἀγαπητάς του ἐξαδέλφας ὅπως ἀνακοινώσῃ εἰς αὐτὰς τὸ ἔκτακτον ἐκεῖνο εὐτύχημα.

Διηγήθη ταῦτα πάντα σοβαρῶς, καὶ διεβεβαίωσεν αὐτὸν ὅτι δὲν ἤξευρε τί νὰ πρωτοκάμῃ. Ἀλλ' ὁ Γεώργιος μίαν μόνην εἶχεν ἐν τῷ νῷ ἰδέαν, ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἴδῃ τὴν Μαρίαν καὶ νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς αὐτὴν· ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς χαρᾶς του μικροῦ δεῖν ἐνηγκαλίσθη τὸν Δίτριχ διὰ τὸ εὐχάριστον ἄγγελμα.

— Βλέπω, εἶπεν οὗτος, ὅτι μόνη ἡ ἀγγελία αὐτοῦ τοῦ χοροῦ κάμνει τοὺς ὀφθαλμούς σου νὰ λάμπουν ἀπὸ χαράν. Θὰ ἔχετε δύο θελκτικὰς χορευτρίας. Πρέπει νὰ χορεύσετε τὰς ἐξαδέλφας μου, διότι *καβαλιέρος* των εἶμαι ἐγώ, καὶ θὰ λάβω τὰ μέτρα μου, ὥστε νὰ τὰς προσκαλέσητε σεῖς προτήτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον, καὶ θὰ εἶνε εὐτυχεῖς ὅταν θὰ ταῖς παρουσιάσω ἕνα τόσον κομψὸν χορευτήν.

Μεθ' ὃ ἀπεχαιρέτισε τὸν ξένον του, παραγγείλας εἰς αὐτόν, ἂν ἐξέλθῃ, νὰ παρατηρήσῃ καλὰ τὴν οἰκίαν διὰ νὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ, καὶ νὰ μὴ ἀργοροπορήσῃ νὰ ἔλθῃ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος.

Ὁ Δίτριχ, ὡς στενὸς συγγενής, εἶχε καὶ τὴν πρωΐαν ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Βέσσερερ. ἄλλως τε δὲ τὴν ἡμέραν ἐκείνην αἱ πολλαὶ αὐτοῦ ἐργασίαι ἠδύναντο νὰ δικαιολογήσωσι τὴν πρωϊνήν του ἐπίσκεψιν.

Εὗρε τὰς νεάνιδας ἀκόμη εἰς τὸ πρόγευμα· ἦσαν δὲ χαριέσταται ἀμφότεραι.

— Ἀπὸ τὸ πρόσωπόν σου βλέπω, ἐξάδελφε, εἶπεν ἡ Βέρθα, ὅτι ἔχεις πολλὴν ὄρεξιν νὰ φάγῃς ἀπὸ τὴν σοῦπάν μας, διότι ἡ παραμάνα σου σήμερον σοῦ ἔδωκε βραστόν· ἀλλὰ βγάλε αὐτὴν τὴν ἰδέαν ἀπὸ τὸ κεφάλι σου· εἶσαι ἄξιος τιμωρίας, καὶ πρέπει νὰ μείνῃς *νηστεία*.

— Ἀ! μὲ τί ἀνυπομονησίαν σᾶς ἐπεριμέναμεν! ὑπέλαβεν ἡ Μαρία.

— Ναί, εἶπε συγχρόνως ἡ Βέρθα, ἀλλὰ μὴ φανταζέσαι ὅτι ἐπροσμέναμεν σέ, ἐπροσμέναμεν τὰς εἰδήσεις σου.

Ὁ Δίτριχ ἦτο συνειθισμένος εἰς τὴν φρασεολογίαν ταύτην τῆς Βέρθας· διὰ νὰ τύχῃ λοιπὸν συγγνώμης ὡς μὴ ἀπὸ τῆς προτεραίας κορέσας τὴν περιεργίαν της, ἠθέλησε νὰ κατέλθῃ εἰς λεπτομερείας· ἀλλ' ἡ Βέρθα διέκοψεν αὐτόν.

— Γνωρίζομεν, εἶπε, τὰς ἱστορίας σας, ἄλλως τε τὰς περισσοτέρας ἀπ' αὐτὰς εἴδομεν ἀπὸ τὸν ἑξώστην. Διὰ τὰ ὄργια τῆς τραπέζης σας δὲν θέλω τίποτε νὰ μάθω, ἀπάντησε λοιπὸν εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου. Σταθεῖσα δὲ πρὸ αὐτοῦ μετὰ κωμικῆς σοβαρότητος ἐξηκολούθησε: Δίτριχ φὸν Κράφτ, γραμματεῦ τοῦ εὐγενοῦς συμβουλίου, δὲν εἴδατε μεταξὺ τῶν συμμάχων ἕνα νέον πολὺ καθὼς πρέπει μὲ μακρυὰ καστανὰ μαλλιά, μὲ πρόσωπον ἂν ὄχι τόσον λευκὸν ὡς τὸ ἰδικόν σας, τοὐλάχιστον ἐπίσης εὔμορφον, μὲ ἴλιγα γενάκια, ὀλιγώτερον περιποιημένα ἀπὸ τὰ δικά σας, ἀλλὰ πλέον χαριτωμένα· μ' ἕνα τελαμῶνα γαλάζιον καὶ ἀσημένιον....

— Μὰ αὐτὸν τὸν ἔχω μουσαφίρη, ἀνέκραξεν ὁ Δίτριχ. Ἔχει ἕνα μεγάλο καστανὸ ἄλογον, καὶ φορεῖ γαλάζιο ἐσωκάρδι....

—Ναί, ναί, ἐξακολουθήσατε, ἀνέκραξεν ἡ Βέρθα, ἔχομεν ἰδιαιτέρους λόγους νὰ ζητῶμεν περὶ αὐτοῦ πληροφορίας.

Ἡ Μαρία ἠγέρθη ὅπως λάβῃ τὸ ἐργόχειρόν της, στρέφουσα οὕτω τὰ νῶτα πρὸς τὸν Δίτριχ καὶ τὴν Βέρθαν· ἀλλὰ τὸ ἐρώθημα, ὅπερ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνήρχετο εἰς τὸ πρόσωπόν της, κατεδείκνυεν ὅτι οὔτε λέξις δὲν τῇ διέφευγεν ἐξ ὅσων ἔλεγεν ὁ Δίτριχ.

— Αἴ, λοιπόν, εἶνε ὁ Γεώργιος Στουρμφέδερ, ἐξηκολούθησεν ὁ γραμματεὺς τοῦ συμβουλίου, ὡραῖος καὶ ἀξιαγάπητος νέος. Παράδοξον πρᾶγμα, καὶ αὐτὸς σᾶς παρετήρησεν ὅταν ἐπερνοῦσε μὲ τοὺς ἄλλους συμμάχους.

— Εὖγέ σου ἐξάδελφε, εἶπεν ἡ Βέρθα τείνασα πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα. Νομίζω ὅτι εἶνε ἡ πρώτη φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν ξενίζεις ἄνθρωπον εἰς τὸ σπίτι σου. Ἤθελα νὰ ἰδῶ τί μοῦτρα ἔκαμεν ἡ γρηὰ Σαβίνα ὅταν ὁ ἄρχων Δίτριχ τῆς ἐπῆγε μουσαφίρην καὶ τέτοιαν ὥραν μάλιστα.

— Ὦ! ὡμοίαζε σὰν τὸν δράκοντα μὲ τὸν Ἅγιον Γεώργιον· ἀλλ' ὅταν τῆς ἔδωκα νὰ ἐννοήσῃ μὲ τρόπον ὅτι ἠμποροῦσα μίαν ἡμέραν νὰ τῆς ὑπάγω κάμμίαν ἀπὸ τὰς ὡραίας μου ἐξαδέλφας.

— Ἀ! φθάνει! ἀπεκρίθη ἡ Βέρθα ἐρυθριῶσα, καὶ ἠθέλησε ν' ἀποσύρῃ τὴν χεῖρα αὐτῆς· ἀλλ' ὁ Δίτριχ, εἰς ὃν ἡ ἐξαδέλφη του οὐδέποτε εἶχε φανῆ τόσον θελκτικὴ ὅσον τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔθλιψε σφιγκτότερα τὴν ἀβρὰν ἐκείνην χεῖρα, ἐξαλειφομένης δὲ κατὰ μικρὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τῆς σοβαρᾶς εἰκόνος τῆς Μαρίας, πᾶσαν αὐτοῦ τὴν προσοχὴν ἔστρεψε πρὸς τὴν εὔθυμον Βέρθαν, ἥτις ἵστατο ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν θελκτικωτάτῃ ἀμηχανίᾳ. Ἐν τούτοις ἡ Μαρία ἐξῆλθε τοῦ δωματίου καὶ ἡ Βέρθα ἐδράξατο ἀσμένως τῆς εὐκαιρίας ὅπως εἰς ἄλλο μεταβῇ θέμα.

— Ναί, καὶ πάλιν φεύγει, εἶπε παρακολουθοῦσα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ἐξαδέλφην της, καὶ στοιχηματίζω ὅτι πηγαίνει εἰς τὸ δωμάτιόν της διὰ νὰ κλαύσῃ! Ἄχ, τόσον πολὺ ἔκλαυσε χθές, ὥστε ἔμεινα καταλυπημένη.

— Τί ἔχει; ἠρώτησεν ὁ Δίτριχ μετ' ἐνδιαφέροντος.

— Τίποτε δὲν ἠμπόρεσα νὰ μάθω, ἐξηκολούθησεν ἡ Βέρθα. Τὴν ἠρώτησα πολλὰς φορὰς ἀλλὰ πάντοτε ἐκινοῦσε τὴν κεφαλήν της, λυπητερά. Τί φρικτὸς πόλεμος! Αὐτὰς τὰς λέξεις μόνον μοῦ ἔδωκεν εἰς ἀπάντησιν.

— Λοιπόν, ὁ γέρων ἱππότης ἐπιμένει εἰς τὴν ἀπόφασίν του νὰ ἐπιστρέψῃ μαζί της εἰς τὸ Λιχτενσταΐν.

— Ναί, ἀπεκρίθη ἡ Βέρθα. Ἔπρεπε νἄκουες χθὲς πῶς ὡμίλει διὰ τοὺς συμμάχους. Ἀνήκει εἰς τὸν δοῦκά του ψυχῇ καὶ σώματι. Ἅμα δὲ κηρυχθῇ ὁ πόλεμος, θὰ ἀναχωρήσῃ μὲ τὴν Μαρίαν εἰς τὸ Λεχτενσταΐν.

Ὁ Δίτριχ ἐγένετο λίαν σύννους· ἐστήριξε τὴν κεφαλήν του ἐπὶ τῆς χειρός του καὶ ἤκουσεν ἐν σιγῇ τὴν ἐξαδέλφην του.

— Σκέψου πρὸ πάντων, ἐξηκολούθησεν αὕτη, πόσον ἔκλαυσε χθὲς μετὰ τὴν εἴσοδον τῶν συμμάχων· ἦτο καὶ προτήτερα σοβαρὰ καὶ συλλογισμένη καὶ τὴν εὑρῆκα πολλάκις τὸ πρωὶ μὲ δακρυσμένα μάτια. Ἀλλὰ σήμερα εἶνε ἀπαρηγόρητος. Δὲν πιστεύω ν' ἀγαπᾷ τόσον τὴν Οὔλμην, ὥστε νὰ μὴ θέλῃ νὰ φύγῃ, ἀλλ' ὑποπτεύω, προσεῖπε μὲ μυστηριώδη τόνον, ὅτι ἔχει κἄποιον μυστικὸν ἔρωτα μέσα εἰς τὴν καρδίαν της.

— Ἀ! βέβαια, ἐγὼ τὸ παρετήρησα πρὸ πολλοῦ, εἶπεν ὁ Δίτριχ· ἀλλὰ τί ἠμπορῶ νὰ κάμω;

— Σύ; τί ἠμπορεῖς νὰ κάμῃς; εἶπε γελῶσα ἡ Βέρθα, ἥτις ἐλησμόνησεν ὅλην τὴν θλῖψίν της ὅτε ἤκουσε τὰς λέξεις ἐκείνας. Ὄχι! δὲν εἶσαι σὺ ἡ αἰτία τῆς λύπης της. Ἦτο ἔτσι πρὶν ἀκόμη τὴν ἰδῇ.

Ὁ ἔντιμος γραμματεὺς ἐπλήγη καιρίως ἐκ τῆς διαβεβαιώσεως ταύτης. Εἶχε νομίσει ὅτι ἡ ἀνάγκη τοῦ ἀπ' αὐτοῦ ἀποχωρισμοῦ κατέθλιβε τόσον τὴν δυστυχῆ Μαρίαν, καὶ ἡ εἰκὼν τῆς ὡραίας τεθλιμμένης ἤρξατο ὑπερισχύουσα ἐν τῇ ἀναποφασίστῳ καρδίᾳ του. Ἀλλ' ἡ Βέρθα δὲν ἔπαυσε σκώπτουσα αὐτὸν διὰ τὰς τρελλὰς του ἰδέας, μέχρις οὗ τὸ αἴτιον τῆς ἐπισκέψεώς του, ὅπερ εἶχε λησμονήσει ἐν τῇ ῥύμῃ τῆς συνδιαλέξεως, ἐπανῆλθεν αἴφνης εἰς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.

Ἡ Βέρθα ἀνεπήδησε κραυγὴν χαρᾶς βάλλουσα ὅτε ἔμαθεν ὅτι ἔμελλε νὰ γείνῃ χορὸς ἐν τῷ δημαρχείῳ.

— Μαρία! Μαρία! ἤρξατο κραυγάζουσα τόσον σφοδρῶς, ὥστε αὕτη προσέδραμε περιδεὴς δυστύχημά τι προαισθανομένη. Ἀλλ' ἦτο ἀκόμη εἰς τὴν θύραν, ὅτε ἡ εὐτυχὴς Βέρθα ἀνέκραξε πρὸς αὐτήν: Μαρία! χορὸς εἰς τὸ δημαρχεῖον!

Ἡ Μαρία δὲν ἐφάνη ἧττον εὐαρέστως ἐκπλαγεῖσα ἐπὶ τῷ ἀγγέλματι.

— Πότε; θὰ εἶνε καὶ οἱ ξένοι; ἠρώτησε μετὰ σπουδῆς καὶ βαθέως ἐρυθριῶσα ἐνῷ τὸ σοβαρὸν καὶ ὑγρὸν εἰσέτι ἐκ τῶν δακρύων βλέμμα ἔλαμπεν ἐξ ἀκτῖνος χαρᾶς.

[Ἕπεται συνέχεια].

ΕΙΝΑΙ ΜΙΚΡΗ

ΚΩΜΩΙΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ. **ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ**, γέρων οἰκοδεσπότης. **ΤΑΧΙΝΑΣ**, φίλος αὐτοῦ. **ΓΑΛΑΤΕΙΑ**, θυγάτηρ τοῦ Πατρικίου. **ΤΖΙΤΖΙΦΙΑ**, σύζυγος αὐτοῦ. **ΜΑΡΙΑ**, ὑπηρέτρια. **ΝΙΚΟΚΛΗΣ**.

[Θάλαμος καλῶς ἠυτρεπισμένος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρικίου. Θύρα ἀπέναντι καὶ παράθυρον παραπλεύρως. Εἶναι νύξ· ὁ Πατρίκιος φορεῖ τὰ οἰκιακά του].

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ, ΤΑΧΙΝΑΣ.

ΤΑΧ. Ναί, φίλε μου Πατρίκιε, πολὺ τὸ ἐπεθύμουν
— μὰ δὲν εἰξεύρεις, ἀδελφέ, πόσον πολὺ τὸ θέλω —
ὡς εἴμεθα παμπάλαιοι, ἀπὸ παιδία, φίλοι,
νὰ γείνωμεν καὶ συγγενεῖς.

ΠΑΤΡ. (κατ' ἰδίαν). Ὤ, ὤ! πάλιν τὰ ἴδια.

ΤΑΧ. Νά σου εἰπῶ· ἐὰν προχθὲς τοῦ λόγου σου μ' ἀρνήθης,
ἐγὼ δὲν ἀπελπίζομαι.

ΠΑΤΡ. Τὸ βλέπω, κύρ' Ταχίνα.

ΤΑΧ. Σὺ ἔχεις κόρην τρυφεράν, ἐγὼ υἱὸν ἀκμαῖον,
λοιπὸν....νὰ τοὺς ἑνώσωμεν, ἂν θέλῃς.

ΠΑΤΡ. Ἐὰν θέλω...
ἀλλὰ δὲν θέλω, φίλε μου· ἰδοὺ τί μᾶς χωρίζει.

ΤΑΧ. Τί, δὲν μας καταδέχεσαι;

ΠΑΤΡ. Ἐγώ; Θεὸς φυλάξοι·
ἀκόμη δὲν ἀρρώστησα ἐξ ὑπερηφανείας·
αὐτή 'ναι νόσος τῶν βλακῶν καὶ βλὰξ ἐγὼ δὲν εἶμαι.
— Δὲν ἔχω κόρην, φίλε μου, ἀκόμη διὰ γάμον·
εἶναι μικρή· ἰδοὺ τὸ πᾶν· καταλαμβάνεις τώρα;

ΤΑΧ. Πόσων ἐτῶν;

ΠΑΤΡ. Τὸ στόμα της μυρίζει ἀκόμη γάλα.

ΤΑΧ. Γάλα;

ΠΑΤΡ. Ἀμέ; μόλις προχθὲς ἐξῆλθε τοῦ σχολείου
Τ' ἄκακον πλάσμα, τρυφερόν, ἐντροπαλόν, ἀθῶον,
καὶ θέλεις σὺ νὰ τοῦ εἰπῶ περὶ ἀνδρὸς καὶ γάμου
γιὰ νὰ ἀρχίσῃ ἔπειτα τὰ κλαύματα; μώρ', γελᾶ σου!
Τέτοιαις *σκουτούραις* ἔρχεσαι ἐπάνω μου νὰ ῥίψῃς;
Εἶσαι ταχύς, Ταχίνα μου, 'σὰν χῆνα ὅταν τρέχῃ.

ΤΑΧ. Εἶσαι βραδὺς καλλίτερα τοῦ λόγου σου δὲν λέγεις;

ΠΑΤΡ. Ἐγὼ βραδύς;

ΤΑΧ. Ἐγὼ ταχύς;

ΠΑΤΡ. Ἐκεῖνο ποῦ σου λέγω.

ΤΑΧ. Πόσων ἐτῶν εἶν', ἀδελφέ, ἡ κόρη σου;

ΠΑΤΡ. Θὰ ἦναι...
ὡς δεκατρία καὶ 'μισὸ θὰ ἦναι τὸ χρυσό μου,
βιᾷ ὡς δεκατέσσαρα.

ΤΑΧ. Βάλε την δεκαπέντε.

ΠΑΤΡ. Πῶς νὰ τὴν βάλω, ἀδελφέ, ἀφοῦ δὲν εἶναι;

ΤΑΧ. Ἔστω·
αἴ, κόρη ὡς τὴν κόρην σου εἶναι μικρὰ νομίζεις;

ΠΑΤΡ. Τί 'ναι; γρηά;

ΤΑΧ. Δὲν ἐννοεῖ θαρρεῖς τί εἶναι ἔρως;

ΠΑΤΡ. Ἅμ βέβαια, βρὲ ἀδελφέ, ποῦ 'νοιώθει τὸ κουτάβι
τί εἶν' ὁ λαγώς; Εἰξεύρεις σὺ τί εἶναι μέσα 'ς τ' ἄστρα;

ΤΑΧ. Πῶς δὲν εἰξεύρω; κάλλιστα εἰξεύρω.

ΠΑΤΡ. Τί εἶναι;

ΤΑΧ. Ἔτ' ἄχρα;
γῆ, δάση, θάλασσαι, βουνὰ καὶ πόλεις μὲ τὰ *κάστρα*.

ΠΑΤΡ. Ἀγγούρια μὲ τὴν ῥίγανη κουκκιὰ μαγειρεμένα.
Ἡ κόρη μου δὲν ἐννοεῖ ἀπὸ αὐτὰ σοῦ λέγω.
Εἰξεύρεις τί ἀνατροφὴν τῆς ἔδωκα;

ΤΑΧ. Πιστεύω.

ΠΑΤΡ. Ὅπως μὲ τὸ χουλιάριον δίδ' εἰς τὸν ἀσθενῆ του
ὁ ἰατρὸς τὸ φάρμακον, οὕτω κ' ἐγὼ τῆς δίδω
ἀκαταπαύστως χουλιαριαὶς ἀνατροφῆς.

ΤΑΧ. Πιστεύω.
ἀλλ' ἡ καλὴ ἀνατροφὴ δὲν δύναται νὰ πνίξῃ
τοῦ ἄρσενος καὶ θήλεος τὴν ἀμοιβαίαν κλίσιν·
ὁ ἔρως εἶναι ἔμφυτος, αὐτοφυὴς ὡς ἄλλος...
ὡς ἄλλος... Τί νά σου εἰπῶ; ὡς ἄλλος ἀμανίτης·
ἐκεῖ ὅπου δὲν φαίνεται, ἐξαίφνης δίδει μίαν
ἕνα πρωὶ καὶ *φάπ!* πετᾷ ὡσὰν χρυσῆ *ὀμπρέλλα*...
Χίλιαις δέκα χουλιαριαὶς ἀνατροφῆς ἀρίστης
δὲν δύνανται νὰ σβύσωσιν ἕνα μικρὸν σπινθῆρα
ἔρωτος τόσον δά· αὐτὸς θ' ἀνάψῃ, θὰ κορώσῃ
καὶ τότε
(χειρονομεῖ συμφώνως πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν λέξεων)
πρρρρ! μπάμ! μπούμ! φίσ! φίσσσ....

ΠΑΤΡ. (ὀπισθοχωρῶν, χειρονομεῖ καὶ οὗτος, ὡς διὰ νὰ προφυλαχθῇ)
Ἔ! ἔ! τί τρακατρούκαις
εἶναι αὐταῖς, βρὲ ἀδελφέ;

ΤΑΧ. (ἐξακολουθῶν)
Ὡς ἀπὸ ἡφαιστείου
θὰ πεταχθοῦν οἱ στεναγμοί, τὰ δάκρυα, οἱ θρῆνοι
ἀπὸ τὸ στῆθος τὸ μικρὸν ἐρωτευμένης κόρης.

ΠΑΤΡ. Πάρε τον κ' εἰς τὸν γάμον σου νὰ σ' εἴπῃ καὶ τοῦ χρόνου.
—Τελείωσες;

ΤΑΧ. Τελείωσα.

ΠΑΤΡ. Μὴν ἔμεινε κάμμία
ἀπὸ ἐκείναις τῆς ζουρλαίς;

ΤΑΧ. Κάμμία.

ΠΑΤΡ. Αἴ, σοῦ λέγω
τώρα λοιπὸν πῶς ἔμεινες ζουρλὸς ἐσὺ ἀκόμη.
— Βρέ, τί φωτιαίς; τί πυρκαϊαὶς κάθεσ' ἐδῶ κι' ἀνάβεις
μὲ τῆς ὀμπρέλλαις; τί *μπάμ! μπούμ!* βροντᾷς χωρὶς μπαροῦτι;
Ἡ κόρη μου δὲν ἐννοεῖ, σοῦ λέγω, ἀδελφέ μου,
ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα· ἀκούεις ἢ κουφίζεις;
Εἶναι μωρό, εἶναι κουτό, εἶναι μικρὴ ἀκόμη.

ΤΑΧ. Μικρὸ εἶναι τὸ 'μμάτι της.

ΠΑΤΡ. Γιὰ νά σου πῶ!

ΤΑΧ. Εἰπέ μου.

ΠΑΤΡ. Δὲν ἔχω κόρην, ἀδελφέ, σοῦ εἶπα διὰ γάμον·
εἶναι μικρή, τετέλεσται· συμπεθεριαὶς δὲν θέλω.
Κοντὸς ψαλμός, ἀλληλούϊα,

ΤΑΧ. Ἀλλὰ μικρὸς καὶ ὁ γαμβρὸς εἶναι, συμπέθερέ μου.

ΠΑΤΡ. Ὁρίστε! καὶ συμπέθερον μ' ἐβάπτισ' ἀπὸ τώρα.

ΤΑΧ. Δύο καὶ εἴκοσιν ἐτῶν εἶν' ὁ υἱός μου.

ΠΑΤΡ. Πῶπο!
— Ἔχει μουστάκια;

ΤΑΧ. Ἀμέ τί; σπανὸς θαρρεῖς πῶς εἶναι;
κἄτι μουστάκια, τόσα... νά!

ΠΑΤΡ. Σὰν σούβλαις, ἔ; αἴ, φθάνει.
—Εἶν' ὑψηλός, παχύς, χονδρός;

ΤΑΧ. Γεμάτος 'σὰν σπυλιάρι.
εἶναι θηρίον μοναχόν.

ΠΑΤΡ. Πῶ, πῶ! αἴ, δὲν μᾶς κάμνει.

ΤΑΧ. Γιατί;

ΠΑΤΡ. Γιατί; καὶ μ' ἐρωτᾷς τὸ διατί ἀκόμη;
Ἐγὼ εἰς ἓν' ἀνδρούλιακα νὰ δώσω τὴν μικρή μου,
καθὼς μοῦ τόν παρέστησες;—πῶ, πῶ! ἐγὼ τρομάζω.
θαρρῶ πῶς μ' ἐκουλούριασε μὲ τὰ χονδρά του χέρια

καὶμ'ἔσφιξε, μὲ σφίγγει νά! 'σὰν φεῖδι...—Μή, νὰζήσῃς!
πάρε τον ἀπὸ 'πάνω μου, συμπέθερε, καὶ φύγε!
δὲν θέλω! ἐτελείωσε! γιὰ 'πανδρειὰ δὲν εἶμαι·
—καὶ μὲ μουστάκια μάλιστα μεγάλα ὡσὰν σούβλαις!
Μὴ μοῦ τὸν ἀναφέρῃς, μή.

ΤΑΧ. Μὴ δὰ τὰ παρακάνῃς·
Τὰ ψαλλιδίζει, ἀδελφέ, ἂν δὲν τὰ θέλ' ἡ νύμφη.
Ἐὰν τὸν θέλετε σπανόν, σπανὸς λοιπὸν ἂς γείνῃ.

ΠΑΤΡ. Ναί, τόσο, τὸ χειρότερον· γιὰ νὰ τῆς τζουγγρανίζῃ
τὸ τρυφερόν της μάγουλον μὲ τῆς κονταίς του τρίχες
ὡσὰν γυαλόχαρτον· ἀρκεῖ σοῦ εἶπα, δὲν μᾶς κάμνει.
Εἰζεύρεις πόσον ἁπαλὴ εἶν' ἡ ἐπιδερμίς της;
βεντούζαις εἶναι ἱκανὴ ἀμέσως νὰ σηκώσῃ,
ἂν ἀπροσέκτως ἤθελεν ὁ γυιός σου τὴν φιλήσῃ.—
Ἄφες λοιπὸν καλλίτερα νὰ μεγαλώσῃ πρῶτα,
νὰ ἔμβῃ εἰς τὰ εἴκοσι, νὰ φθάσῃ τὰ τριάντα,
καὶ ἔλα τότε ἀπ' ἐδῶ νὰ τὰ ξανειπῶμεν.

ΤΑΧ. Ὦ, ναί! τώρα ἐπάτησες ἐπάνω εἰς τὴν πήτταν.
Δὲν ἐρωτᾷς καλλίτερα ἂν θά μας περιμένῃ
ὡς τότε καὶ ἡ πονηρά;

ΠΑΤΡ. Πῶς! τί! καὶ τί θὰ κάμῃ;

ΤΑΧ. Ξεύρω κ' ἐγώ; μὴ λησμονῆς τὸ πρρρ-μπάμ-μπούμ...

ΠΑΤΡ. Μαρούλια
Πουλάκι ὅπου κάθεται ἡσυχο 'ς τὸ κλουβί του
Τῆς τουφεκιαίς τῶν κυνηγῶν ποτὲ του δὲν φοβεῖται.

ΤΑΧ. Πλὴν ἂν σου στείλω σήμερον νὰ ἴδῃς τὸν υἱόν μου,
δὲν ἀμφιβάλλω, φίλε μου, ὅτι θ' ἀλλάξῃς γνώμην.
Δὲν ξεύρεις πῶς ἐπρόκοψεν ἐκεῖ εἰς τὴν Γαλλίαν,
ὅπου ἐσπούδασε λαμπρὰ τὴν γεφυροποιίαν·
εἶναι λαμπρός, θαυμάσιος.

ΠΑΤΡ. Ἀλήθεια; νά σου ζήσῃ.

ΤΑΧΙΝΑΣ (κινούμενος ἵνα ἐξέλθῃ)

Καὶ ἤδη χάρε, φίλε μου· πηγαίνω νὰ τὸν στείλω.

ΠΑΤΡ. Νὰ μή μου στείλῃς τίποτε, παρακαλῶ·—adio.

ΤΑΧ. Μὰ δὲν εἰξεύρεις ἀδελφέ, εἶν' ἄγγελος.

ΠΑΤΡ. Ἂς ἦναι·
νὰ μὴ τὸν στείλῃς, ἐπειδή... διότι θὰ τὸν στείλω
εἰς τὸν διάβολον. Τ' ἀκοῦς;

ΤΑΧ. Ἐγὼ θά σου τὸν στείλω
καὶ κάμε ὡς ἐπιθυμεῖς.

ΠΑΤΡ. (ἐντονώτερον) Νὰ μὴ τὸν στείλῃς, ὄχι·
θὰ τὸν κρημνίσω, ἂν ἐλθῇ κάτω ἀπὸ τὴν σκάλα.
Γεφύρια δὲν χρειάζομαι 'ς τὸ σπῆτί μου· ἀκούεις;

ΤΑΧ. Αἴ, δὲν τὸν στέλλω, ἀδελφέ· καλά, μή μου θυμόνῃς·
ἐγὼ θέλω νὰ ἤμεθα καὶ εἰς τὸ μέλλον φίλοι.

ΠΑΤΡ. Ὡς πρὸς αὐτὸ ἴδου ἐγώ, ἔλα νὰ φιληθῶμεν.
(ἀλληλασπάζονται σταυροειδῶς)
Ὑγίαινε. Χαιρέτα μου τὸν φίλτατον υἱόν σου·
ἀλλ' ἄκουσε: ἀπὸ μακράν· δὲν θέλω σοῦρτα-φέρτα.
Τὰ εἴπαμεν.

ΤΑΧ. (ἐξερχόμενος) Τὰ εἴπαμεν· ἀπὸ μακράν...

ΠΑΤΡ. Adiò.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΠΑΤΡ. Εἶδες ἐκεῖ ἐπιμονή! σωστὴν *πολιορκίαν*
Μεσολογγίου μοῦ 'στησεν· ἀλλὰ ποῦ νά με σείσῃ!
μοῦ 'ριψε τόσα πρρρ-μπάμ-μπούμ, ὀμπρέλλαις, μανιτάρια,
πλὴν τίποτε δὲν μοῦ 'καμε· ὀρθὸς ἐγὼ καλῶνα.
—Ὦ, τὸ μικρόν μου τὸ πουλί! τί δύσπεπτα ρεβίθια
ἤθελαν νὰ τοῦ δώσωσι νὰ φάγῃ, γιὰ νὰ σκάσῃ.
Ἀλλ' ὄχι, ὄχι, μὴ φοβοῦ, χρυσόν μου καναρίνι·
τρῶγε τὸ κανναβοῦρί σου ἀμέριμνον, τραγούδα,
καὶ ὁ ἐχθρὸς δὲν ἔρχεται; δὲν φθάν' εἰς τὸ κλουβί σου.
— Ἂς τὴν φωνάξω νὰ ἐλθῇ πλησίον μου ὀλίγον.
— Γαλάτεια! Γαλάτεια!

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ, ΓΑΛΑΤΕΙΑ.

ΓΑΛ. Παππάκη, καλησπέρα.

ΠΑΤΡ. Καλῶς την τὴν μικροῦλά μου, καλῶς το τὸ χρυσόν μου·
ἔλα ἐδῶ, πλησίασε νά σε φιλήσω, φῶς μου.
(τὴν ἀσπάζεται, τὴν θωπεύει, μεθ' ὁ τὴν θεωρεῖ περιέργως)
Ἀλλὰ τί ἔχεις; διατί εἶσαι χλωμή;

ΓΑΛ. Δὲν εἶμαι
χλωμή, παππάκη.

ΠΑΤΡ. Ἀληθῶς κ' ἐγὼ τὸ βλέπω τώρα,
ὅτι κατεκοκκίνισες ἀίφνης 'σὰν παπαροῦνα.
Εὔγε, τῆς ἀθωότητος αὐτὸ εἶναι τὸ χρῶμα.
(καθήμενος ἕλκει πρὸς ἑαυτὸν τὴν Γαλάτειαν)
Κάθησ' ἐδῶ πλησίον μου καὶ λέγε μου ποῦ ἦσουν;
Τί ἔκαμες; ἐδιάβαζες πρὶν σὲ φωνάξω, φῶς μου;

ΓΑΛ. Ὄχι, παππάκη.

ΠΑΤΡ. Τί λοιπόν; εἰς τί ἐνησχολεῖσο;
ἐμβάλονες τῆς κάλτσαις μου;

ΓΑΛ. Ὄχι, παππάκη, οὔτε·
ἐπότιζα τὰ ἄνθη μου.

ΠΑΤΡ. Καλλιεργεῖς καὶ ἄνθη;
καὶ ἀπὸ πότε;—Κύτταζε, εἰς τί ἐνασχολεῖται!
Δευτέρ' αὐτὴ ἀπόδειξις τῆς ἀθωότητός της.
— Αἴ, βέβαια, τί θὰ εἰπῇ; τὰ ἄνθη μὲ τὰ ἄνθη
πρέπει νὰ παίζουν, καὶ ἡμεῖς... ἡμεῖς μὲ τῆς τσικνίδες.
«Ὅμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει»
ἔλεγον οἱ προπάτορες.—Δὲν ἔλεγον ἀλήθεια;

ΓΑΛ. Φυτὰ δὲν εἶναι τοῦ Θεοῦ, παππάκη, κ' ἡ τσικνίδες;

ΠΑΤΡ. Ναί, τοῦ Θεοῦ εἶναι φυτά, κόρη μου, κ' ἡ τσικνίδες
ἀλλ' ἀγχυλόνουν τ' ἀπαλά, τὰ μαλακὰ χεράκια.
καθὼς τὰ γένεια μου, ἐὰν δὲν ξυρισθῶ.

ΓΑΛ. Καὶ ὅμως
δὲν ἀγκιλόνουν καὶ αὐταί, ὅταν κάνεις γνωρίζῃ
νὰ τὰς χαδεύσῃ.

ΠΑΤΡ. Πῶς! καὶ σὺ γνωρίζεις νὰ χαδεύσῃς
λοιπὸν τσικνίδα τσουχτερὴ χωρὶς νὰ σ' ἀγκυλώσῃ.

ΓΑΛ. Νά, ἀπὸ τὴν ἀνάποδην τὴν πράνω κάτω κάτω,
σύρω τὸ χέρι ἔπειτα κλειστὸν πρὸς τὰ ἐπάνω
καὶ εἶναι τόσον μαλακὴ καὶ δροσερή, διόλου
δὲν μ' ἀγκυλόνει.

ΠΑΤΡ. Κύτταξε, ὁ πειρασμός τί 'ξεύρει!
ἐγὼ δὲν τὸ ἐγνώριζα, ὅτι δὲν ἀγκιλόνει
τσικνίδ' ἀπ' τὴν ἀνάποδην, μὲ ὅλα μου τὰ χρόνια.
— Καὶ ποῖος σοῦ ἐδίδαξε, καλέ, αὐτὸν τὸν τρόπον;
ἐσπούδασες βοτανικὴν εἰς τὸ σχολεῖον;

ΓΑΛ. Ὄχι..

ΠΑΤΡ. Ποῖος λοιπόν, ἀγάπη μου;

ΓΑΛ. Ἔξυρω, κ' ἐγώ; ἡ φύσις.
Εἰς τὸ σχολεῖον κἄποτε ἐπαίζαμεν, παππάκη,
μὲ τῆς τσικνίδες καὶ λοιπόν.... (αἴφνης ἵσταται ὡς ἀφηρημένη) Τί ἔλεγα;

ΠΑΤΡ. Τσικνίδες.
— Βρὲ τὰ διαβολοκόριτσα! ὡς καὶ μὲ τῆς τσικνίδες
ἀρέσκονται νὰ παίζωσι; τότε λοιπὸν δὲν βλέπω
εἰς τί εἶναι χειρότερα τὰ γένεια μας.

ΓΑΛ. Τὸ ἠῦρα—
λοιπὸν μοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν νὰ κάμω ὅπως σ' εἶπα
κ' ἐπέτυχα· καὶ μάλιστα, ἀφοῦ ἐφιλιώθην
μ' ἐκείνην ὅπου ἔτυχε νὰ ἔχω εἰς τὸ χέρι;
(ἐνῷ ἐμιλεῖ ῥαιδρύνεται τὸ πρόσωπόν της καὶ γελᾷ μετὰ παιδικῆς χάριτος, συμπαρασύρεται δὲ εἰς γέλωτα καὶ ὁ πατήρ της)
θυμοῦμαι ποῦ ἐτράβηξα μιὰ τσικνίδα 'ς τὰ μοῦτρα
τῆς Περσεφόνης Κουσουρῆ, ποῦ σήκωσε βεντοῦζα
τὸ μάγουλόν της.

ΠΑΤΡ. Χά, χά, χά! ἀλήθεια!

ΓΑΛ. Ὦ! τί γέλια
ἐκάμαμεν, παππάκη μου, ὅταν τῆς 'βγῆκ' ὁ κλῆρος·
νὰ κάμῃ τὴν ἐξήγησιν ὀρθή, μὲ δύο ὄψεις,
καὶ οὕτω πως ἐβλέπαμεν ἡμεῖς ἀπ' τὰ θρανία
τὸ κόκκινόν της μάγουλον κι' ὁ δάσκαλος τὰ ἄσπρον.
Κὰ κά, ἡ μία ἀπ' ἐδῶ, *κὰ κὰ* ἀπ' ἐκεῖ ἡ ἄλλη
καὶ δός τον ὁ διδάσκαλος «*Κορίτσια, ἡσυχία!*»
διότι δὲν ἐγνώριζε τί ἔτρεχε.

ΠΑΤΡ. Τὸ ἄσπρον
ἐκεῖνος μόνον ἔβλεπε.

ΓΑΛ. Βέβαια, μόνον τ' ἄσπρον.

ΠΑΤΡ. Βρὲ τὰ ἀθῶα τὰ παιδιά.—Καὶ δός του «*ἡσυχία!*»
ὁ δάσκαλος, Γαλάτεια· ἔ;

ΓΑΛ. Δός τοῦ «*ἡσυχία!*»

ΠΑΤΡ. Καὶ ὅλον τ' ἄσπρον ἔβλεπεν· ἔ;

ΓΑΛ. Βέβαια, τὸ ἄσπρον.

ΠΑΤΡ. Χά, χά! βρέ, τῆς κοττούλαις μου, ἀκοῦς πῶς κακκα-
[ρίζουν!
— Ἀλλὰ δὲν ἔκαμες καλὰ νὰ τὴν κτυπήσῃς τόσον.
Τί λέγ' ἡ χρηστομάθεια; Τὸ ἐνθυμεῖσ' ἢ ὄχι;
Ὁ σὺ μισεῖς...

ΓΑΛ. *ἐτέρῳ μή*, παππάκη μου, *ποιήσῃς*.

ΠΑΤΡ. Τί θησαυρός! τί μάλαμμα! ὅλα νὰ τὰ θυμᾶται
τὸ διαβολάκι! Καὶ λοιπὸν γιατί νὰ τὴν κτυπήσῃς;

ΓΑΛ. Τὸ μετενόησα κ' ἐγώ, παππάκη μου, κατόπιν,
ἀλλὰ πλέον τὸ ἔκαμα· διότι καὶ ἐκείνη
προηγουμένως μοῦ 'δωσε μίαν ἐδῶ 'ς τὸ χέρι,
ποῦ ἐκοκκίνισε φωτιά.

ΠΑΤΡ. Ποῦ, ποῦ; νὰ τὸ φιλήσω.
(λαβὼν φιλεῖ τὴν χεῖρά της, μεθ' ὁ θυμωθεὶς ἐξακολουθεῖ).
Βρέ, τὴν ἀχρείαν! ἔπρεπε νὰ τῆς τραβήξῃς κι' ἄλλην.

ΓΑΛ. Ὄχι, παππάκη.

ΠΑΤΡ. Ἄλλην μιά, εἰς τ' ἄλλο μάγουλόν της,
νὰ τῆς τὸ πρήξῃς καὶ αὐτό, διὰ νὰ μάθ' ἡ φωῦσκα
ὅτι δὲν πρέπει νὰ κτυπᾷ τὰ χέρια μὲ τσικνίδες.

ΓΑΛ. Ὄχι, παππάκη· λησμονεῖς τί λέγ' ἡ διαθήκη;

ΠΑΤΡ. Ποία διαθήκη;

ΓΑΛ. Τοῦ Θεοῦ· δὲν λέγει ἀγαπᾶτε.....

ΠΑΤΡ. Τί ἀγαπᾶτε;

ΓΑΛ. Τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν;

ΠΑΤΡ. Τί ἀθωότης!
— Ὦ τῆς μακροθυμίας σου, κόρη μου! νὰ μου ζήσῃς.
(ἐναγκαλιζόμενος τὴν ἀσπάζεται καὶ τὴν χαδεύει).
Εὔγε, μικρά μου, εὖγέ σου· νά, 'πάρε μιὰ πενταρα
νὰ 'πάρῃς στραγαλάκια· ἀλλὰ νὰ τὰ μασσήσῃς
καλά, νὰ μή σε βλάψωσιν.

(Ἔξωθεν ἀκούεται ᾆσμα τερπνὸν ἐν συνοδίᾳ κιθάρας· ἡ Γαλάτεια ἀφοσιοῦται εἰς τὸ νὰ ἀκούσῃ τὸ ᾆσμα, ὁ δὲ Πατρίκιος μένει μὲ τεταμένην τὴν χεῖρα, κρατῶν τὴν πενταρα.).

(Ἕπεται τὸ τέλος)

Η. Δ. ΖΑΝΝΟΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Οἱ φρονοῦντες ὅτι ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία εἶνε ἀδύνατον νὰ βασιλεύσωσι συγχρόνως ἐν τῷ κόσμῳ θ' ἀρχίσωσι κάπως νὰ κλονίζωνται ἐὰν μάθωσιν, ὅτι ἐν Ἑλλάδι συνυπάρχουσι *σπατάλη* καὶ *οἰκονομία*· καὶ ὅτι, ἐνῷ ἐξ ἑνὸς σκορπίζομεν κατ' ἔτος τὰ ἑκατομμύρια μεθ' ὅσης εὐχερείας θὰ ἠδύνατο νὰ τὰ σκορπίσῃ ὁ Ἀμερικανὸς Βάνδερβελτ, ὁ 235 ἑκατομμυρίων ταλλήρων περιουσίαν ἔχων, οὗτινος τὸν θάνατον θρηνοῦμεν σήμερον, ἐξ ἑτέρου προβαίνομεν καὶ εἰς οἰκονομίας. Οὕτως, ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς προὐτάθη ἡ συγχώνευσις τῆς βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς μετὰ τῆς Κεντρικῆς (διότι Ἐθνικαί εἰσιν ἀμφότεραι), ἡ κατάργησις τῶν ὑπουργικῶν ἁμαξῶν· ὀρθότατα δὲ καὶ ἡ κατάργησις τῶν 25 χιλ. δραχμῶν τῶν διὰ τὸν καλλωπισμὸν(!) τῆς....πρωτευούσης.

Παραδόξως ὅμως ἐνῷ προτείνει τὴν διαγραφὴν τῶν πρὸς τὸν διδασκαλικόν, μουσικὸν καὶ δραματικὸν σύλλογον παρεχομένων πιστώσεων λόγῳ οἰκονομίας «καὶ διότι τὸ κράτος δὲν ὑποχρεοῦται νὰ συνεισφέρῃ εἰς δαπάνας προκαλουμένας ὑπὸ ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας», τὰς ὑπὲρ τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἑταιρείας ὑπερόγκους σχετικῶς πιστώσεις οὐχὶ μόνον δὲν ψαλλιδίζει ἀλλὰ μονονοῦ προτείνει «ὅπως ἡ ἀρχαιολογικὴ ὑπηρεσία ἀνατεθῇ εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρείαν....». Ἀλλ' αὕτη δὲν ἀνήκει εἰς τὸν κύκλον τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας; Ἂν δὲ οἱ διευθύνοντες τὰ κατ' αὐτὴν σήμερον, ἐκτάκτου ὁμολογουμένως τιμῆς, ἀρετῆς καὶ φιλοπατρίας ἄνδρες, ἤμεραν τινά, ὡς θνητοί, ἐκλίπωσι, τίς μᾶς ἐγγυᾶται διὰ τοὺς ἐθνικοὺς θησαυρούς;!

Εἰς τὰ περὶ μεταβολῆς τοῦ ὀθνείου διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ — σχετιζόμενα πρὸς ἀλλαγὰς μεταβολὰς—θὰ ἐπανέλθωμεν ἄλλοτε.

*

Πλὴν τῶν ἄνω κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην εἴχομεν μίαν σύγκρουσιν ἐν τῇ Βουλῇ ἐν τῷ περὶ μονοπωλίου ἁλάτων καὶ πετρελαίου νομοσχεδίῳ, ἑτέραν σύγκρουσιν τῶν ἐκ Βόλου καὶ Λαρίσης ἁμαξοστοιχιῶν, ἥτις ἂν καὶ δὲν εἶχε τραγικὰς συνεπείας, ἐν τούτοις ἠνάγκασε τὴν ἑταιρείαν νὰ ἐκφράσῃ μίαν ἐκ τῶν συνήθων συκοφαντικῶν περὶ τῶν Ἑλλήνων μηχανικῶν προλήψεων.

Πρὸς τούτοις κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἠκούσθη ἡ περὶ μεταβολῆς τῶν Βασιλικῶν σταύλων εἰς δικαστήρια πρότασις, ἀνεβλήθη—λόγῳ οἰκονομίας—ἡ πρόσκλησις τῶν κληρωτῶν β' σειρᾶς τῆς ἐφετεινῆς ἀπογραφῆς, ἐπανελήφθησαν τὰ ἕνεκα τῶν ἐκτάκτων ἀναγκῶν διακοπέντα μαθήματα τῆς σχολῆς τῶν ὑπαξιωματικῶν, ἐξύπνησε βαθύπλουτος ὁ ἐκ Πατρῶν φιλελεύθερος βουλευτὴς κ. Ἀ. Ῥηγόπουλος, διετάχθη ἡ ἐκτύπωσις στρατιωτικῶν ὁδοιπορικῶν διὰ τὴν Ἤπειρον καὶ Μακεδονίαν, ἀπέθανεν ὁ γέρων ἐκ Λαγκαδίων πυροπλητὴς Ἰωάννης Θεοφιλόπουλος ἢ Καραβόγιαννος, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς φιλοπατριδος συντεχνίας τῶν κουρέων ἡ διάθεσις τοῦ ἡμίσεος τῶν ἐκ 10 χιλιάδων ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου της ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἀναγκῶν, ἠγγέλθησαν ἀπεργίαι κρεοπωλῶν ἐν Καρδίτσῃ λόγῳ τῆς ἐν τῇ διατιμήσει ὑποτιμήσεως καὶ ἐμπόρων ἐν Βόλῳ, λόγῳ τῆς ὑποτιμήσεως τοῦ χαρτονομίσματος, ἀπενεμήθησαν δύο μεγαλόσταυροι εἰς τοὺς μακαριωτάτους καὶ προσφιλεῖς τῇ πατρίδι Πατριάρχας Ἱεροσολύμων Νικοδήμῳ καὶ Ἀντιοχείας Γερασίμῳ, ἀπεσύρθη δὲ ἐκ τοῦ δημοσιογραφικοῦ σταδίου ὅπως ἀφοσιωθῇ εἰς τὸ φιλολογικὸν ὁ πρῶτος ἱδρυτὴς παρ' ἡμῖν τῶν ἡμερησίων φύλλων καὶ ἀγαπητὸς τῇ «Ἑβδομάδι» φίλος. κ. Δ. Α. Κορομηλᾶς.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ—ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ—ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ἡ ἐγχώριος ἐλαφρὰ φιλολογία—ἀφοῦ οὕτως ἢ ἄλλως ὀφείλομεν ν' ἀφιερώσωμεν εἰς αὐτὴν γραμμάς τινας τοῦ φύλλου ἡμῶν ἔντος καὶ φιλολογικοῦ—δὲν ἀντεπροσωπήθη ἐπαρκῶς κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην· καὶ θὰ μετεβαίνομεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς ἀναγραφὴν ξένων δημοσιευμάτων, ἂν δὲν παρημπόδιζε τὸ ἄλμα τοῦτο «Μία εὐγενὴς ὕπαρξις» τὸ ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ δηλ. τῆς Κυρίας Κραίγκ μεταφρασθὲν διήγημα ὑπὸ τῆς φιλομούσου καὶ λογίας δεσποινίδος Καλλιόπης Α. Κυπριάδου ἄξιον νὰ εἰσαχθῇ καὶ ἀναγνωσθῇ ὑπὸ πάσης οἰκογενείας, οἱ «Σουλιῶται» πρωτότυπον δραματικὸν ποίημα εἰς μέρη τέσσαρα τοῦ φιλοπάτριδος κ. Ἀθ. Ν. Βάρδη καὶ τὰ «Ῥάκη καὶ σάρωθρον» μυθιστόρημα πρωτότυπον τοῦ ἐν Ὀδησσῷ λογίου κ. Κ. Σ. Πέρβηλη, περὶ οὗ προσεχῶς.

—Οἱ περὶ τὰ γλωσσικὰ ζητήματα ἀσχολούμενοι θὰ ἔχωσιν ἐντὸς τοῦ μηνὸς μετὰ χεῖρας τὴν πρὸς τὰς χαριτολογίας τοῦ κ. Δ. Βερναδάκη ἐπιστημονικὴν ἀπάντησιν τοῦ κ. Χατζιδάκη, ἧς τὸ πρῶτον μέρος—ἐλλείψει εἰδικῶν περιοδικῶν—κατεχωρίσθη εἰς τὴν «Ἑβδομάδα» μεγίστην τιμὴν αὐτῆς ἀνέκαθεν ὑπολαμβάνουσαν τὸ νὰ παρέχῃ τὰς στήλας αὐτῆς εἰς ἀληθεῖς ἐπιστήμονας, ὧν ἡ ἐθνωφελὴς ἐργασία θᾶσσον ἢ βραδύτερον θέλει γενικῶς ἀναγνωρισθῇ.

—Ἐπίσης κατ' αὐτὰς θέλει δημοσιευθῇ ἐν τῇ «Ἑβδομάδι» σύντομος ἀπάντησις τοῦ ἐν Σμύρνῃ ἐγκρίτου φιλολόγου κ. Π. Καρολίδου εἰς τὰ περὶ τοῦ συγγράμματός του «Περὶ τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ λαλουμένης ἑλληνικῆς γλώσσης» ὑπὸ τοῦ κ. Χατζιδάκη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 89 φύλλον ἡμῶν γραφέντα.

—Ὡς χαριτωμένον δὲ ἐπιδόρπιον ἕτερον διήγημα τοῦ ἀμιμήτου κ. *Κ. Χ. Μεταξᾶ Βοσπορίτου* ὑπὸ τῷ τίτλῳ «*Τὰ Λεοντάρια τοῦ Γέρο Χάμζα*» ἐκ τῆς μεγάλης σειρᾶς τῶν «*Σκηνῶν τῆς ἐρήμου*», ἃς κατέκτησεν ἡ «Ἑβδομάς».

—Οἱ εὐτυχήσαντες τῶν ἐνθέων γραμμῶν τοῦ *Ἀδαμαντίου Κοραῆ* νὰ αἰσθανθῶσι τὴν ἐπίδρασιν θὰ χαρῶσι βεβαίως ἀκούοντες ὅτι ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς πολύτιμος τόμος περιέχων τὰς πρὸς τὴν προσ-

φιλῆ Αὐτῷ οἰκογένειαν Πρασακάκη ἐπιστολάς Του, περὶ ὧν εἰς τὸ προσεχὲς ἡμῶν φύλλον θέλομεν γράψει ἐν ἐκτάσει.

—Ἡ κατὰ φυλλάδια ἔκδοσις τῶν εἰκονογραφημένων ἱστοριῶν καὶ περιγραφῶν τῆς Ἑλλάδος ἐξακολουθεῖ, ὑπὸ πλείστων δὲ ἀναγινώσκονται, ἐνῷ ἐὰν ἐξεδίδοντο εἰς τόμους, Κύριος οἶδε πόσοι ἐὰν εἶχον τὴν ὑπομονὴν νὰ τὰς ἀναγνώσωσι, θὰ εἶχον διαθέσιμα ποσὰ ὅπως τὰς ἀποκτήσωσιν. Οὕτω τὸ Δ' φυλλάδιον τῆς Ἑλλάδος τοῦ Φάλκε εὐχαρίστως λίαν ἀνεγνώσθη.

Τί καλὸν θὰ ἦτο, ἂν ἀντὶ περιοδικῶν ἐχόντων πολλὰς διακεκομμένας διατριβὰς—μὴ ἐπηρεαζομένας δὲ ὑπὸ τῆς συγχρόνου ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως καὶ συνεπῶς δυναμένας νὰ ἀναγνωσθῶσι μετὰ τρία ἔτη, ἂν δὲν ἀνεγνώσθησαν πρὸ τεσσάρων—ἐξεδίδοντο χρήσιμά τινα συγγράμματα κατὰ ἑβδομαδιαῖα καλλιτεχνικὰ καὶ εὔωνα τεύχη!..

—Ἐξεδόθη ἡ πρὸ πολλοῦ προαγγελθεῖσα προκήρυξις τῆς ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπῆς διὰ τὰ κατὰ τὴν Δ' Ὀλυμπιάδα τελεσθησόμενα διαγωνίσματα καὶ ἐκθέσεις. Τὰ ὀλύμπια τοῦ 1887 ἀπαρτίζουσι Α' ἡ ἔκθεσις προϊόντων καὶ ἔργων τέχνης, Β' δημοτελεῖς ἀγῶνες ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ σταδίῳ (οἵτινες ἠδύνατο καὶ νὰ λείψωσι), Γ' δραματικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ διαγωνίσματα (περὶ ὧν ἐγράψαμεν ἤδη) καὶ Δ' παραστάσεις καὶ ἐκτελέσεις μουσικῶν συμφωνιῶν Ἑλληνικῆς συνθέσεως.

Ἐν Δεμὴρ Ἰσσὰρ τῆς Μακεδονίας ἀνευρέθησαν ἀρχαιότητες μεγάλης σπουδαιότητος καὶ ἐπιγραφαὶ ἀποδεικνύουσαι τὴν μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων ἑλληνικότητα τῶν ἐπὶ βουλγαρικότητι δυσφημιζομένων μερῶν ἐκείνων.

Ἐν Παρισιοις τῇ 12 Φεβρουαρίου 1886 γενήσεται ἐν τῷ Μεγάρῳ τῆς Βιομηχανίας ἡ ἐτησία ἔκθεσις τῶν ζωγράφων γυναικῶν καὶ γλυπτῶν· ἔργα γενήσονται δεκτὰ τῇ 5 καὶ 6 Φεβρουαρίου, θὰ μείνωσι δὲ ἐκτεθειμένα μέχρι τῆς 4 Μαρτίου 1886, καθ' ἣν λήγει ἡ περίοδος τῆς ἐκθέσεως. Ἡ ἔκθεσις αὕτη, πρὸ πενταετίας ἱδρυθεῖσα, ὀργανοῦται κατ' ἔτος καὶ σήμερον τελεῖ τὴν πέμπτην αὐτῆς περίοδον.

— Ἡ ἐπὶ τῆς τελειοποιήσεως τοῦ ἐργοστασίου τῶν Σεβρῶν (Sevres) ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισεν ὁριστικῶς περὶ τοῦ θέματος, εἰς ὃ θὰ δοθῇ τὸ βραβεῖον τῶν Σεβρῶν τῷ 1886. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη προβλέπουσα ὅτι τῷ 1889 ἑορτασθήσεται ἡ ἑκατονταετηρὶς τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1789, προκηρύσσει μνημεῖον ἐκ πορσελάνης προωρισμένον νὰ καθιερώσῃ ὑπὸ μορφὴν ἀλληγορικὴν τὴν ἀνάμνησιν τῶν κατακτήσεων τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος προόδων. Ὁ συγγραφεὺς ἀφίεται ἐλεύθερος ὅπως κατὰ τοὺς κανόνας τῆς πορσελανουργίας δώσῃ τῇ συνθέσει αὐτοῦ θέσιν σύμφωνον πρὸς τὸν πολυτελῆ χαρακτῆρα, οὗ εἶναι ἐπιδεκτικὸν τὸ τοιοῦτον ἔργον. Ὀφείλει ὅμως νὰ τὸ διακοσμήσῃ καὶ διὰ μορφῶν ἀναγλύφων καὶ νὰ μὴ δώσῃ μεγαλειτέραν διάμετρον τοῦ ἑνὸς μέτρου.

—Ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημείας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς φιλολογίας ὡρίσθησαν διὰ τὸ 1886 καὶ 1887 ἔτος τρία διαγωνίσματα, περὶ ὧν προσεχῶς.

— Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος μηνὸς ἐγένετο ἡ εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδήμειαν ἐπίσημος εἴσοδος τοῦ Βερτρὰν ἐκλεχθέντος εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποθιώσαντος J. B. Dumas, εἰς τὸν εἰσιτήριον λόγον τοῦ νέου Ἀκαδημειακοῦ ἀπήντησεν ὁ Pasteur.

Εν Λονδινωι ἐξετέθησαν εἰς πώλησιν ὑπὲρ τὰς τρεῖς χιλιάδας εἰκόνων ἱπποδρομικῶν ἵππων τῆς Ἀγγλίας. Περὶ ἑκάστου τῶν ζῴων τούτων ὑπάρχει λεπτομερεστάτη ἔκθεσις τῶν ἱπποδρομιῶν, εἰς ἃς ἔτρεξεν. Ὑποτίθεται δὲ ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἐφ' ὅρου ζωῆς ἀσχολία Ἄγγλου τινὸς ἰδιοτρόπου, ὥστις εἰς τοῦτο καὶ μόνον ἠρέσκετο. Οὐχ ἧττον ἐὰν ἐτυποῦτο ἡ ὅλη συλλογὴ ἐν ἑνὶ βιβλίῳ, νέαν θὰ ἤνοιγε περίοδον εἰς τὴν ἱππολογίαν. Ταῦτα πρὸς γνῶσιν τῶν ἡμετέρων φιλίππων.

— Ὁ Ἄγγλος μεταφραστὴς τοῦ Πλάτωνος καὶ Θουκυδίδου Jowett ἐκδίδει κατ' αὐτὰς μετάφρασιν τῶν Πολιτικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους Ἀγγλιστὶ μετ' εἰσαγωγῆς, σημειώσεων, ἀναλυτικῶν πινάκων καὶ ἐννέα δοκιμίων περὶ διαφόρων πραγμάτων χρησιμευόντων πρὸς εὐκρινεστέραν ἑρμηνείαν τοῦ κειμένου. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶνε προϊὸν πολυετοῦς μελέτης καὶ κόπων ἀτρύτων.

Εν Ρωμηι ἔξωθεν τῆς πόλεως Portese ἀνεκαλύφθη τάφος τῆς ἐποχῆς τοῦ Μαζεντίου μὲ μωσαϊκὸν λιθόστρωτον παριστῶν τὴν ἁρπαγὴν τῆς Περσεφόνης· τὰ ὀνόματα δὲ τῶν ἐζευγμένων τῇ τεθρίππῳ τοῦ Πλούτωνος ἵππων εἶναι ἑλληνιστί.

— Ἡ Ἐφορεία τοῦ ἐν Ῥώμῃ καλλιτεχνικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ Μουσείου ἐκοινοποίησεν ὅτι τὴν 15 τοῦ προσεχοῦς Φεβρουαρίου ὀργανίζει ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας καὶ τοῦ Ἐμπορίου καὶ τὴν πατρωνείαν τοῦ Δήμου τῆς Ῥώμης ἔκθεσιν ἀναδρομικὴν καὶ σύγχρονον καλλιτεχνικῶν ὑποκειμένων ἐκ μετάλλου, ὧν δύο μόνον κατηγορίαι ἔσονται δεκταί. 1) Ἔργα καὶ ὑποκείμενα μετάλλινα, ὧν ὁ ἀμιγὴς ῥυθμὸς καὶ ἡ ἐξαίρετος ἐργασία ἔχει σχῆμα ἀληθοῦς καλλιτεχνικοῦ πρωτοτύπου. 2) Ἔργα μετάλλινα προωρισμένα δι' οἰκιακὴν ἢ βιομηχανικὴν χρῆσιν, ἅπερ θέλουσιν ἔχει πραγματικὴν καλλιτεχνικὴν ἀξίαν. Ἡ ἔκθεσις γενήσεται ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Καλλιτεχνίας.

Εν Βερολινωι ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Γερμανικοῦ Ἰσραηλιτικοῦ Κοινοτικοῦ Συνδέσμου συνεστήθη ἐσχάτως *Ἱστορικὴ ἐπιτροπὴ* ἐκ Χριστιανῶν καὶ Ἑβραίων πρὸς ἐπιστημονικὴν ἐξερεύνησιν τῆς Ἱστορίας τῶν Ἰουδαίων ἐν Γερμανίᾳ. Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἐξελέχθη ὁ καθηγητὴς Breszlaw. Σκοπὸς δ' αὐτῆς ἡ δημοσίευσις τῶν ἀρχείων τῆς ἱστορίας τῶν Ἰουδαίων ἐν τῷ Φραγκικῷ καὶ Γερμανικῷ κράτει καὶ ἡ ἔκδοσις περιοδικοῦ, ἐν ᾧ δημοσιευθήσονται διατριβαὶ τοιαύτης ὕλης, κατάλογοι σχετικῶν χειρογράφων κτλ. Εἰδικὸς τόμος θέλει ἀφιερωθῆ εἰς χρονικὰ καὶ ἔγγραφα γεγραμμένα ἑβραϊστί, οἷς προστεθήσεται πιστὴ κατὰ τὸ δυνατὸν μετάφρασις διὰ τοὺς ἀγνοοῦντας τὴν Ἑβραϊκήν.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΑΚΟΚΟ

(Ἐκ τοῦ νεωτάτου συγγράμματος τοῦ Στάνλεϋ.)

Ἡ πρωτοπορεία τῶν πεζοπόρων ἡμῶν ἐχάραξεν ὁδὸν πρὸς χωρίον Νγκόμα, μετὰ τὸ πέρας δ' αὐτῆς ἔστησε τὰς σκηνὰς ἡμῶν. Αἱ σκηναὶ αὗται ὁρώμεναι ἀπὸ τοῦ ὄρους *Ἰούμβη* ὁμοιάζουσι πρὸς σφαιρίδια χιόνος ἐσκορπισμένα ἐν τῷ μέσῳ τῆς καταπλημμυρούσης τὴν χώραν χλοερότητος τῶν δένδρων, τῶν φοινίκων καὶ τῶν βανανῶν. Ἡ μετακόμισις τοῦ ὑλικοῦ συνετελέσθη εἰς τέσσαρα ταξείδια, καὶ τὴν ἑσπέραν τῆς ἐργώδους καὶ κοπιαστικῆς ἐκείνης ἡμέρας, ὅλον τὸ προσωπικὸν ἡμῶν εἶχε συναθροισθῆ εἰς Οὐσάνση, χίλια μέτρα περίπου ἀπέχον τοῦ χωρίου, ὅπερ κατῴκει ὁ ἐπισημότατος τῶν ἀρχηγῶν τῆς χώρας, ὁ Μακοκό.

Τὸ πρόσωπον τοῦτο, τὸ ὁποῖον οἱ ἰθαγενεῖς τῆς μεσημβρινῆς ὄχθης μοῦ εἶχαν παρουσιάσει ὡς διαιτητὴν πάντων τῶν ζητημάτων τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ μεταξὺ Κιντομπὲ καὶ Στανλεϋπόλεως κείμενον ἔδαφος, ἐνεφανίσθη, τῇ 7 Νοεμβρίου ἐνώπιον τοῦ στρατοπέδου ἡμῶν, μετὰ μεγαλοπρεποῦς συνοδείας ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῶν παρακειμένων διαμερισμάτων, πάντων ἐμπόρων ἐλεφαντοστοῦ τοῦ Μπαζομπὸς καὶ Βαγκός. Ὁ Μακοκὸ δὲν εἶχε τόσους ὑποτελεῖς, ἀλλ' ἐκ περιεργίας ἁπλῆς παρηκολούθησαν οἱ πλεῖστοι αὐτόν. Διερχόμενοι ἐκεῖθεν εἶδον τὰς σκηνὰς τοῦ στρατοπέδου εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Οὐσάνση παρὰ τὸ χωρίον τοῦ Μακοκό, μαθόντες δὲ ὅτι ὁ Μακοκὸ ἔμελλε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν λευκὸν ἄνθρωπον, τὸν *Βραχορρήκτην*, γνωστὸν ἤδη ἐν τῇ χώρᾳ, πάντες ἠθέλησαν νὰ συμμετάσχωσι τῆς ἐπισκέψεως ταύτης καὶ ἡ συνοδεία ἔβαινεν αὐξάνουσα ἐφ' ὅσον προὐχώρει πρὸς ἡμᾶς.

Θὰ ἦτο δύσκολον νὰ εἴπω πότερος ἐξ ἡμῶν, ὁ Μακοκὸ ἢ ἐγώ, ἦτο περισσότερον περίεργος νὰ ἴδῃ τὸν ἄλλον. Ὅπως ὁ Μακοκὸ ἀπὸ πολλῶν ἤδη μηνῶν ἐλάμβανε λεπτομερεῖς περὶ ἐμοῦ πληροφορίας, ὁμοίως καὶ ἐγὼ ἀκούων πάντοτε νὰ γίνηται λόγος περὶ Μακοκὸ κατήντησα νὰ θεωρῶ αὐτὸν σχεδὸν ὡς τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ ἐξήρτητο ἡ μέλλουσα τύχη τοῦ Κράτους τοῦ Κόγκου.

Ἐκ πρώτης ὄψεως ἐνόησα ὅτι ὁ Μακοκὸ δὲν θὰ ἦτο ἀμείλικτος ἡμῶν ἀντίπαλος. Εἶχεν ἀνάστημα ὕψους πέντε ποδῶν καὶ..... μηδὲν δακτύλων. Ἐξάπαντος, ὁ ἀνθρωπίσκος ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου τὸ ἰσχνὸν καὶ ὠχρὸν πρόσωπον ἀπέπνεε τόσην ἀγαθότητα, δὲν θὰ μᾶς ἠρνεῖτο τὴν ὑποστήριξίν του, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι αἱ περιποιήσεις καὶ ἡ προσφορὰ τῶν ὑφασμάτων ἠδύναντο νὰ ἐξασκήσωσιν ἐπ' αὐτοῦ ποιάν τινα ἐπίδρασιν. Προὐχώρησε πρὸς ἡμᾶς μετὰ τόλμης, συνέστησεν ἑαυτὸν ὡς τὸν Μακοκό, κυρίαρχον τῆς χώρας, ἥτις ἐκτείνεται ἀπὸ Κιντομπὲ μέχρι Στανλεϋπόλεως καὶ μοὶ ἔτεινε τὴν χεῖρα ἐπιχαρίτως μειδιῶν.

Ἦτο περίπου ἑξηκοντούτης, εἶχε τὸ μέτωπον ὑψηλὸν ἀλλὰ στενόν, τοὺς κροτάφους λίαν κοίλους, ζεῦγος μικρῶν ὀφθαλμῶν λαμπόντων ἐν ταῖς βαθείαις αὐτῶν κόγχαις, τὰ μῆλα τῶν παρειῶν ἐξέχοντα, τὸ πρόσωπον ἰσχνότατον, ὡς εἴπου ἤδη, καὶ οὖλην γενειάδα, ἥτις ἀναπτυσσομένη ἠρίθμει 1ᵒ 80 μῆκος!

Ψίαθος, ὑπὸ δορᾶς λεοπαρδάλεως κεκαλυμμένη, ἐξηπλώθη δι' αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

—Ἀναγνωρίζεις λοιπὸν τοὺς τίτλους μου! ἀνέκραξε δείξας διὰ τοῦ δακτύλου τὸ δέρμα τῆς λεοπαρδάλεως πρὶν καθεσθῇ.

Ἑκατοστὺς ἀρχηγῶν καὶ ὑπαρχηγῶν παρευρίσκετο ἐν τῇ συνελεύσει ἐκείνῃ, Πάντες εἶχον καθήσει ἤδη καὶ ἦσαν ἕτοιμοι νὰ μὲ ἀκούσουν.

Ἀρχίζω:

— Μὲ λέγουν Βουλα-Ματαρῆ, Βραχορρήκτην. Ἄλλοτε ἤμην γνωστὸς εἰς τὸ Κιντάμο ὑπὸ τὸ ὄνομα Στάνλεϋ. Εἶμαι ὁ πρῶτος λευκός, τὸν ὁποῖον εἶδον οἱ κάτοικοι τῆς χώρας ταύτης. Εἶμαι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος κατέβη τὸν ποταμόν, πρό τινος μὲ πολλὰ μονόξυλα. Ἔχασα εἰς τὴν περίστασιν ἐκείνην πολλοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ἐν τούτοις ὑπεσχέθην εἰς τοὺς φίλους μου τοῦ Κιντάμου νὰ ἐπανέλθω μίαν ἡμέραν. Ἐπέστρεψα εἰς τὴν χώραν τῶν λευκῶν, ἀλλὰ δὲν ἐλησμόνησα τὴν ὑπόσχεσίν μου καὶ ἡ ἀπόδειξις εἶνε ὅτι ἰδού με, ἦλθα. Ἔχω ὑπάγει ἤδη εἰς Μφούα· οἱ ἄνθρωποι τῆς Μφούας μὲ εἶχαν λησμονήσει, ἀλλὰ τοῦ Κιντάμου μοῦ ἔμειναν πιστοί. Τοὺς ἐπανεῖδα καὶ ὁ Γκαλυέμα μὲ παρεκάλεσε νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸ ἔδαφός του καὶ νὰ ὁδηγήσω τοὺς ἀνθρώπους μου ἀπὸ τὴν μεσημβρινὴν ὄχθην. Ἰδοὺ τὸ σκῆπτρόν του. Εἶνε ἡ ἀπόδειξις τῶν ὅσων λέγω. Πηγαίνω εἰς τὴν χώραν τοῦ Γκαλυέμα διὰ νὰ ζήσω πλησίον του, διὰ νὰ κτίσω μίαν πόλιν πλησίον τοῦ χωρίου του· καὶ ἀφ' οὗ κάμω τοῦτο, θὰ ῥίψω εἰς τὸν ποταμὸν αὐτὰ τὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα βλέπετε ἐκεῖ ἐπάνω εἰς αὐτὰς τὰς ἀμάξας, καὶ θ' ἀναβῶ τὸν ποταμὸν διὰ νὰ ἴδω ἂν εἶνε δυνατὸν νὰ κτίσω καὶ πέραν ἄλλας πόλεις ἀκόμη. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορία μου. Ἂς ὁμιλήσῃ ὁ Μακοκὸ καὶ ἂς μοῦ εἴπῃ ἂν εἴμεθα σύμφωνοι!

Μετ' ἀνταλλαγὴν ψιθυρισμῶν τινων, ὁ Μακοκὸ ἔλαβε τὸν λόγον μὲ ἦθος ἡσυχον, μὲ φωνὴν ἀσθενῆ, καθισταμένην ἐν τούτοις, μεθ' ἑκάστην λέξιν, ἠχηροτέραν.

— Πολὺν καιρὸν τώρα, εἶπεν, ἀκούομεν νὰ ὁμιλοῦν ὁλονὲν διὰ τὸν Βουλα-Ματαρῆ. Ὅταν ἐμάθαμεν ὅτι ἐκρήμνιζε τοὺς βράχους καὶ ἄνοιγε μεγάλους δρόμους μέσα ἀπὸ τὰ δάση, ἀρχίσαμεν ν' ἀνησυχοῦμεν. Ποῖος εἶνε, ἐλέγαμεν, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ποὺ τολμᾷ νὰ μεταχειρίζεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸν τόπον μας; Ἔρχεται διὰ νὰ καταστρέψῃ ἐδῶ; Ἔπειτα μᾶς εἶπαν ἔξαφνα μίαν ἡμέραν ὅτι ὁ Βουλα-Ματαρῆ ἔφθασεν εἰς τὸ Κιντάμο καὶ ὁ καθείς μας ἔλεγεν, ὅτι ἐσυμμάχησε μὲ τὸν Γκαλυέμα διὰ ν' ἁρπάξῃ τὸ ἔδαφός μας. Τότε ἐθυμώσαμεν. Μὲ τί δικαίωμα ὁ Γκαλυέμα ἔκαμεν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Δὲν εἶνε λιποτάκτης τῆς χώρας τῶν Βατεκέ, ποὺ μᾶς ἐζήτησε ὀλίγον τόπον διὰ νὰ κτίσῃ ἕνα σπίτι καὶ νὰ κάμῃ ἐμπόριον; Εἰς ἡμᾶς δὲν χρεωστεῖ τὰ πλούτη του καὶ τὸν βαθμόν του; Εἰπῆτε σεῖς, ἄνθρωποι, τί μᾶς ἔδωκεν ὡς ἀνταλλαγμα; Ἀσήμαντα πράγματα. Καὶ μολαταῦτα θέλει σήμερα νὰ μᾶς ἁρπάξῃ ὅλην τὴν χώραν μας! Οἱ ἄνθρωποί του ἔφυγαν ἀπὸ τὸ Κιντάμο. Ἡμεῖς τοὺς ἀναγκάσαμεν νὰ φύγουν. Διότι πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτελέσῃ τὰ σχέδιά σου χωρὶς νὰ συνεννοηθῇ μαζῆ μας; Εἴπαμεν:

«Ἂν ὁ λευκὸς ἄνθρωπος μᾶς περιφρονῇ, ἡμᾶς τοὺς ἀληθινοὺς ἰδιοκτήτας τῆς χώρας, εἶνε κακὸς ἄνθρωπος καὶ θὰ τῷ κάμωμεν πόλεμον. Σήμερον περνᾷς τὸν τόπον μας διὰ νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸ Κιντάμο. Ἀκούσαμεν νὰ ὁμιλοῦν διὰ σὲ καθημερινῶς. Ὅσα μᾶς εἶπαν μᾶς καθησύχασαν. Εἰξεύρομε τώρα ὅτι κρημνίζεις τοὺς βράχους καὶ τὰ δένδρα διὰ ν' ἀνοίξῃς δρόμον εἰς τὰ πλοῖά σου. Αὐτὸ εἶνε καλόν, εἶνε δίκαιον. Ἀλλὰ μὴ λησμονεῖς, φίλε, ὅτι ὁ τόπος εἶνε ἰδικός μας. Οὔτε ὁ Γκαλυέμας οὔτε κανεὶς ἀπὸ τοὺς Βατεκὲ ποὺ ἀγοράζουν ἐλεφαντοκόκκαλα εἰς Κιντάμο, Κινσάσα καὶ Κινδόνο δὲν ἔχει οὔτε σπιθαμὴ χῶμα ἀπὸ τὸ ἐδῶ μέρος τοῦ ποταμοῦ».

Ἡ ὁμήγυρις ἐχαιρέτισε τοὺς λόγους τούτους δι' ἐπιδοκιμαστικοῦ ψιθύρου.

Ἐπελθούσης σιωπῆς, ἀπήντησα ὡς ἑξῆς:

«Καλὰ ὡμίλησες, Μακοκό. Ἂν καὶ ταξειδεύω πολὺν καιρὸν τώρα εἰς τὰς χώρας ταύτας, δὲν εἴξευρα διόλου οὔτε τοὺς νόμους σας, οὔτε τὰ ἔθιμά σας, οὔτε τὸ δίκαιόν σας. Ὅλοι ὁμοιάζετε. Δὲν εἰμπορῶ μὲ τὸ βλέμμα νὰ ξεχωρίσω ἕνα Βατεκὲ ἀπὸ ἕνα Μπουνδού. Ἑνὰς λευκὸς δύσκολα ἐννοεῖ τὴν διαφοράν, ἡ ὁποία ὑπάρχει μεταξὺ ἑνὸς μαύρου καὶ ἑνὸς ἄλλου μαύρου, ὅπως καὶ σὺ θὰ δυσκολευθῆς νὰ ξεχωρίσῃς τὸν Βούλα-Ματαρῆ ἀπὸ ἕνα τῶν ἀκολούθων του. Θὰ μὲ συγχωρήσετε λοιπὸν καὶ σὺ καὶ οἱ ἄλλοι, ὅτι ἔκαμα λόγον μὲ τὸν Γκαλυέμαν περὶ τῆς χώρας, πρὶν γνωρίσω τὸν Μακοκό. Σήμερον ἀποτείνομαι εἰς τὸν Μακοκὸ καὶ τοῦ ζητῶ τὴν ἄδειαν νὰ λάβω ἔδαφος πλησίον τοῦ Κιντάμου ἢ εἰς τὰ πέριξ τοῦ ποταμοῦ, ὅπου τὰ πλοῖά μου ἠμποροῦν νὰ πηγαινοέρχωνται χωρὶς κίνδυνον. Τί θὰ μὲ ἀπαντήσῃ ὁ Μακοκό;

— Τίποτε ἄλλο, ἀπεκρίθη ὁ Μακοκό, εὐμενῶς. Εἶμαι εὐτυχὴς ὅτι εἶδα τὸν Βούλα-Ματαρῆ καὶ τοὺς ἀνθρώπους του· Μὴ φοβεῖσαι: Θὰ σοῦ δώσωμεν γῆν ὅπου θέλεις νὰ κτίσῃς. Μοῦ ἀρέσει νὰ ἰδῶ ἐδῶ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρους λευκούς. Μοῦ φέρουν πρὸ πολλοῦ καιροῦ πολλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα κατασκευάζουν οἱ λευκοὶ καὶ πολλὰς φορὰς ἐπεθύμησα νὰ ἰδῶ αὐτοὺς ποὺ κάμνουν τόσον ὡραῖα πράγματα. Μοῦ λέγουν ὅτι ὁ λευκὸς λαὸς κάμνει αὐτὴν τὴν τσόχα, τὰ μαργαριτάρια, τὰ τουφέκια, τὴν πυρίτιδα, τὰ πιάττα, τὰ ὑαλικά. Χωρὶς ἄλλο εἶνε μέγας λαός, καλὸς λαός. Ἡσύχασε· ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ κτίσῃς εἰς τὸ Κιντάμο. Καὶ ἤθελα νὰ ἰδῶ τὸν ἄνθρωπον ποῦ θὰ εἰπῇ ὄχι ὅταν ὁ Μακοκὸ λέγῃ ναί.

Οὕτω λοιπὸν ὁ ἀνθρωπίσκος ἐκεῖνος, ὁ τόσον καχεκτικὸς τὸ ἐξωτερικόν, ἦτο τολμηρός, γενναῖος. Ἦσαν ἄξιοι ἐμπιστοσύνης αἱ ὑποσχέσεις του; Τὸ ἠγνόουν· ἀλλ' οἱ λόγοι ἐν τούτοις μᾶς ἐνεθάρρυναν.

Ὑπὸ τὰς ἐξαιρέτους ταύτας ἐντυπώθεις ἐδεξάμεθα τὰ δῶρα τοῦ ἐκ φοίνικος οἴνου, τῶν αἰγῶν, τῶν ἀλεκτορίδων καὶ τῶν βανανῶν, εἰς ἀνταλλαγὴν τῶν ὁποίων προσηνέγκομεν ἡμεῖς διάφορα ἀντικείμενα μετὰ τῆς γενναιοδωρίας, ἣν ἐκδηλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, ὧν πρὸ ὀλίγου ἐπραγματώθησαν οἱ μυχιαίτατοι πόθοι.

Μετά τινας ἡμέρας ὁ Μακοκὸ ἐπανῆλθεν. Ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην δὲν τῷ ἐδώκαμεν δῶρα.... Μοὶ ἐφάνη ὅτι εἶδα σκυθρωπάζον τὸ μέλαν πρόσωπον τοῦ Μακοκό, ὅπερ ἀπέπνεε δριμυτέραν ὀσμὴν καὶ ἐδείκνυε σταγόνας ἐφιδρώσεως.

—Ὁ Γκαλυέμα σοῦ ἔδωκε τὸ σκῆπτρόν του ὡς σημεῖον φιλίας καὶ ὡς διαβατήριον· μοῦ εἶπεν ὁ Μακοκό, δέξου ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Μακοκὸ τὸ ξίφος τοῦτο, διὰ νὰ δεικνύῃς εἰς ὅλους ὅτι ὁ Βούλα-Ματαρῆ εἶνε ἀδελφὸς τοῦ Μακοκό.

Ἡ ὑπερβολικὴ χαρά μας ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα ὑπερβολικὴν ἐλευθεριότητα· Ἐδώκαμεν δῶρα εἰς ἑκάστην τῶν τεσσάρων γυναικῶν καὶ εἰς ὅλα τὰ τέκνα τοῦ Μακοκό, καὶ οἱ σημαντικώτεροι τῶν ὑποδεεστέρων ἀρχηγῶν ἔλαβον ἐριοῦχον ἀρκετὸν διὰ νὰ ἐνδυθῶσι. Τότε ὁ Μακοκὸ μᾶς ἐπαρουσίασε κάποιον ὀνομαζόμενον Νγάκον ἀδελφὸν τοῦ ἀρχηγοῦ Μπουνδοῦ, ὅστις διῴκει τὴν παρὰ τὸ Κιντάμο χώραν, προσήνεγκα εἰς αὐτὸν ἓν τμῆμα ὑφάσματος, ἓν κασκέττον, ἓν μάλλινον κάλυμμα, ἕνα καθρέπτην, μερικὰ μαχαίρια τῆς τραπέζης μὲ λευκὰς λαβὰς καὶ ἄλλα ἀσήμαντα πράγματα. Ὅταν τὰ δῶρα αὐτὰ ἐσωρεύθησαν, ὁ Μακοκὸ προὐχώρησε πρὸς τὸν Νγάκον ὅπως λάβῃ κατοχὴν αὐτῶν, ἐμέτρησεν ἓν πρὸς ἓν ὅλα τὰ ἀντικείμενα ἐκεῖνα, τὰ διῄρεσεν εἰς δύο μέρη παραδόξως καὶ ἔλαβε τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν δι' ἑαυτόν.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ὁ τάφος τοῦ ὁσίου Παταπίου. —Ἐάν τις ὑγιεῖς ἔχων τοὺς πόδας καὶ τὸν στόμαχον καταδικασθῇ νὰ διαμείνῃ ἐπί τινα χρόνον εἰς τὸ θαυματουργὸν Λουτράκιον, ἄλλην διασκέδασιν δὲν δύναται νὰ ἔχῃ εἰμὴ ἐπιβαίνων ὀρέως τινὸς νὰ ἀνέλθῃ τὰ ὑπερκείμενα Γεράνια ὄρη πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν εὐάνδρων χωρίων Περαχώρας καὶ Πίσας. Κατὰ τὴν ἄνοδον θὰ διακρίνῃ δεξιὰ ἐπί συσκίου πρανοῦς λόφου παράδοξον οἰκοδόμημα ἐξ ὀγκολίθων ἀποτελεσθέν.

Ὁ ὁδηγὸς ἐρωτηθεὶς θ' ἀπαντήσῃ σταυροκοπούμενος ὅτι «εἶναι ὁ τάφος τοῦ ὁσίου Παταπίου, ὃν ὁ ἴδιος κατεσκεύασε *κουβαλῶν* ἐπὶ τῶν ὤμων του τοὺς ὀγκολίθους ἐκ τοῦ Ἀκροκορίνθου!!» Οἴμοι! τίς σήμερον θ' ἀπεφάσιζε νὰ ὑποβληθῇ εἰς τοσαύτας βασάνους καὶ μάλιστα διὰ νὰ κτίσῃ τὸν τάφον του;!

Ἡ χεὶρ τοῦ Βίκτωρος Οὐγγώ. Χειρομάντης τις μελετήσας τὴν χεῖρα τοῦ μεγάλου ποιητοῦ ἐδημοσίευσε τὰ πορίσματά του ἔχοντα ὡς ἑξῆς:

Κατὰ τὴν χεῖρα ταύτην ὁ ποιητὴς τοῦ *Ἐρνάνη* ὤφειλε μοιραίως νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν ὤθησιν δύο δυνάμεων οὐχὶ ἰσορρόπων, ὠθουσῶν αὐτὸν ἐναλλὰξ εἰς τὰ βάθη τοῦ ἰδανικοῦ ἢ εἰς τὴν πραγματικότητα.

Ἐκ τῶν δακτύλων, ὀξέων ὄντων, ἡ χεὶρ εἶνε *ψυχική*.

Ἐκ τῆς παλάμης, ἥτις εἶνε εὐρεῖα, ἰσχυρὰ καὶ μακροτέρα τῶν δακτύλων, ἐκ τοῦ μεταξὺ τῆς δευτέρας καὶ τρίτης φάλαγγος ὄζου καὶ ἐκ τῆς ἐξογκώσεως τῶν τρίτων φαλάγγων ἡ χεὶρ εἶνε *ὑλική*.

Ὑπείκων εἰς τὴν ἰδανικὴν ὤθησιν ἐγένετο πατρίκιος, ἀριστοκράτης, βασιλόφρων, θρησκευτικὸς ποιητὴς ὑμνήσας τὸν Θεὸν καὶ τὸν Βασιλέα.

Ὑπείκων εἰς τὴν πραγματικὴν ὤθησιν ἐγένετο δημοκρατικὸς φίλος τῶν ταπεινῶν, δημοτικώτατος ζήσας ἐκ τῆς ψυχῆς τοῦ πλήθους, κολακεύσας τὰ πάθη τοῦ λαοῦ καὶ μεθυσθεὶς ἐκ τῶν ἐπαίνων του.

Αἱ ἀντίπαλοι λοιπὸν αὗται δυνάμεις, *τὸ Θεῖον καὶ ἡ Ὕλη*, δύνανται κατὰ τὸν χειρόμαντιν, νὰ ἐξηγήσωσι τὴν πρωτοτυπίαν τοῦ πνεύματός του, τὰς πλάνας καὶ τὰς παραδοξότητας τῆς μεγαλοφυΐας του, καὶ τὴν ἀστάθειαν τῶν πεποιθήσεών του.

Αὐτὰ συμβαίνουν καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν. Ἐπὶ πραγμάτων πρωτοφανῶν ἢ ἀήθων συνειθίζομεν πρὸς παρηγορίαν ἢ εἰρωνείαν νὰ μεταχειριζώμεθα τὴν φράσιν: Αὐτὰ συμβαίνουν καὶ εἰς τοὺς Παρισίους· δι' ἓν πρᾶγμα ὅμως δυνάμεθα νὰ μεταβάλωμεν τὴν ἔκφρασιν κατὰ τὸν ἄνω τίτλον. Ὡς γνωστόν, καὶ παρ' ἡμῖν ἴσως ὑπάρχουσιν ἐφημερίδες τινές, αἵτινες τὸ λαμπρὸν τῆς ζωῆς αὐτῶν φῶς ἀπολαμβάνουσιν ἐφ' ὅσον ὁ Ἥλιος αὐτῶν φαίνεται εἰς τὸν ὁρίζοντα, ἀλλ' ἅμα δύσῃ, νὺξ βαθεῖα καὶ ψυχρὰ καταλαμβάνει αὐτάς. Ἐν ἑνὶ λόγῳ, διὰ νὰ εἴμεθα ἁπλούστεροι, πολλαὶ ἐφημερίδες ἔχουσι δοσοληψίας μὲ τὸ κεντρικὸν ταμεῖον· ἀλλὰ τοῦτο δὲν συμβαίνει μόνον παρ' ἡμῖν. Ὁ Γερμανὸς βουλευτὴς Ῥίχτερ, ὁ ἄσπονδος πολέμιος τοῦ Βίσμαρκ, καταδιώκει ἀπό τινος λυσσωδῶς τὰ *ἔντομα*, δηλαδὴ τὰς ὑπὸ μυστικῶν χορηγιῶν τοῦ Βίσμαρκ διατηρουμένας. Μέχρι σήμερον ἀνεκάλυψεν *ὀγδοήντα ἐννέα* τοιαῦτα φύλλα, ἅτινα πάντα ἔχουσι τὰς πεποιθήσεις τοῦ πληρόνοντος αὐτά.

Εὐνόητος εἶνε ἡ λύσσα τῶν *ἐντόμων* τούτων τόσων σκαιῶς παρενοχλουμένων, ἐν ᾧ εἰργάζοντο μὲ τόσην ἡσυχίαν, ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς ὑπουργικῆς προστασίας. Δύο ἑκατομμύρια μάρκων διατίθενται πρὸς ἐξώνησιν τῶν θελουσῶν νὰ πωληθῶσιν ἐφημερίδων.

Αἱ ἀποκαλύψεις αὗται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀποδεικνύουσι τὴν μεγάλην ἐξαχρείωσιν τῆς γερμανικῆς δημοσιογραφίας, ἧς πολλὰ ὄργανα τόσην μικρὰν ἀξίαν ἀπονέμουσιν εἰς τὰς ἀρχάς των, ὥστε πωλοῦσιν αὐτὰς ἀντὶ 2 χιλ. μάρκων τὸ ἔτος, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἐναργῶς μαρτυροῦσιν ὁποία δύναμις εἶνε ὁ τύπος, ἀφ' οὗ ὁ σιδηροῦς πρίγκιψ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τοῦ μικροῦ ἐκείνου σιδηροῦ ὀργάνου, ὅπερ καλεῖται γραφίς.

Ὥστε μὴ παραξενευώμεθα δι' ἐντάλματά τινα ἐφημερίδων. Αὐτὰ συμβαίνουν καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν.

Τηλεγράφημα. «Πατέρα, μάθε πὼς ἔγειναν δεκανέας, κι' ὁρίζω δέκα ἄντρες...».

Ἀπάντησις. «Σὰν τοὺς ὁρίζῃς, παιδί μου, φέρ' τους νὰ σκάψουμε τάμπέλια μας....».

Ὑστερόγραφον ἐπιστολῆς. «Λάβε καὶ δέκα τάλληρα, καὶ αὔριον στὰ στέλνω».

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

250. *Αἴνιγμα.*

Ἥμουνα ἀπὸ μάρμαρο τὰ παλαιὰ τὰ χρόνια,
Καὶ τώρα εἶμ' ἀπὸ χαρτί.
Μὲ εἶχαν καὶ γιὰ ταῖς τιμαῖς καὶ γιὰ τὰ καταφρόνια,
Καὶ τώρα γιὰ τὸ κάθε τί.

ΑΠΟΙΚΟΣ

251. *Στοιχειόγριφος.*

Σὲ καίω καὶ σὲ φλογίζω.
Μ' ἂν κόψῃς τὸ κεφάλι μου, ἀμέσως σὲ δροσίζω.

Τ. Ψ.

252. *Στοιχειόγριφος.*

Εἶμαι νῆσος τερπνοτάτη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Αἰγαίου,
Κ' εἰς τὴν γέννησιν κλίνομαι ἐπισήμου καὶ σπουδαίου.
Ἂν τὴν κεφαλήν μου κόψῃς καὶ τὴν λήγουσαν τονίσῃς,
Τότε εὐθὺς θὰ μὲ πατήσῃς.

Δ.

253. *Αἴνιγμα δημῶδες.*

Χιλιοτρύπητο λαγῆνι
Καὶ σταλιὰ νερὸ δὲ χύνει.

254. *Πρόβλημα.*

Εἶνε δυνατὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ εὑρεθῶσι δύο δένδρα ἔχοντα ἴσον ἀριθμὸν φύλλων; Καὶ διατί;

255. *Μυθολογικὴ ἐρώτησις.*

Τίς λέγεται ὅτι ἦτο ὁ ὡραιότερος τῶν κατὰ τῆς Τροίας στρατευσάντων Ἑλλήνων;

256. *Ἱστορικὴ ἐρώτησις.*

Τί εἶναι αἱ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἱστορίᾳ ἀναφερόμεναι τετράποδες ἀσπίδες;

257. *Παλαιαὶ εὐφυΐαι.*

Ὁ παππᾶς κ' ἡ παππαδιὰ
ὁ Μανώλης κ' ἡ Μαργιὰ
ἔξ αὐγὰ τρία καθ' ἕνας.

258. *Ἀδιάκριτος ἐρώτησις.*

Ποῖαι γυναῖκες δὲν δυνανται νὰ κρύψωσιν οὔτε ἡμέραν ἐκ τῆς ἡλικίας των;

259. *Ὠφέλιμοι γνώσεις.*

Διατί αἱ τρίχες περιτυλισσόμεναι εἰς θερμὸν σίδηρον βοστρυχοῦνται;

260. *Ἀπρόοπτον.*

Τί εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐνῷ δὲν εὔχεσαι ποτὲ νὰ τὸ ἔχῃς, ἂν ὅμως τύχῃ καὶ τὸ ἔχῃς, φροντίζεις νὰ μὴ τὸ χάσῃς;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

ΛΥΣΕΙΣ

ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. 92.

238. Ὁ κρόκος.—239. Ἀνά, Κρέων, Ἀνακρέων.—240. Νῶνακρις, ἀκρίς.—241. Τὸ χελιδόνι.—242. Ἐγὼ εἶχον 40 μῆλα, ὁ δὲ φίλος μου 56.—243. Τὸν Σαλμωνέα, κεραυνώσας αὐτόν.—244. Ὁ φιλόσοφος Ἀναξαγόρας.—245. Ἡ ὀνομασία αὕτη εἶχεν ὡς ἀρχὴν δημῴδη τινὰ δοξασίαν ἀποδίδουσαν εἰς τὴν ἐν λόγῳ πέτραν τὴν ἰδιότητα νὰ ἐμποδίζῃ ἢ νὰ διαλύῃ τὴν μέθην.—246. Θέτων αὐτὸ ἢ μεταξὺ τῶν ὀδόντων, ἢ ἐπὶ τοῦ μετώπου, διότι τὰ ὀστᾶ εἶναι καλοὶ ἀγωγοὶ τοῦ ἤχου.—247. Θράκη καὶ ὄχι Ῥωμυλία.—248. Ἡ 29 Φεβρουαρίου.—249. Κατὰ ἓν π. (ποῦς-οὗς).

ΛΥΤΑΙ

Ἀθηνῶν. Αἱ δεσποινίδες Τεῦθις, Βίττα, καὶ Πυθωνίκη καὶ οἱ κ.κ. Γεώργιος Π. Δημητρόπουλος, Παντελῆς Ν. Τσάλλης, Πέτρος Μολυδιᾶς, Γ. Δ. Σεβαστόπουλος, Ἐμμ. Χ. Δραγάτσης, Ν. Ξ. Ψαρᾶς, Ἰω. Ν. Νικολαΐδης, Χ. Μάρκος καὶ Κ. Μπίτζος. Πειραιῶς Γιακουμάκης. Σμύρνης, Φώτιος Μαυρογένης. Ὡς πρῶτοι ἀποστειλαντες τὰς λύσεις των ἐβραβεύθησαν ἡ δεσποινὶς Τεῦθις καὶ οἱ κ.κ. Γεώργιος Π. Δημητρόπουλος καὶ Παντελῆς Ν. Τσάλλης (Ἀθηνῶν) καὶ Γιακουμάκης (Πειραιῶς)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

κ. Ἰ. Δ. Καρδίτσαν.—κ. Ν. Χ. Α. Ἄρταν.—Θεοφιλ. Ἐπίσκ. Διονύσιον. Ἄγναρθον (Κρήτης).—κ. Μ. Γ. Μ. Μελιτούπολιν. Δ. Ἀγ. Ἀμβέρσην (Βελγίου). Ἐλήφθησαν σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.—κ. Σπ. Δ. Κυδωνίας. Τόμος Α' ἔτους ἀπεστάλη.—κ. Α. Π. Μάταϊ Ἄνω Αἰγύπτου. Παραγγελία σας ἐξετελέσθη. Περιμένομεν τὴν σημείωσιν.—κ Ν. Κ. Π. Ὀδησσόν. Τὰ αἰτηθέντα ἀποσταλήσονται προσεχῶς.—κ. Κλ. Γ. Καρδίτσαν Θηβῶν. Ἀπεστάλη. Ν. Σ. Λευκάδα. Ἐλήφθη ταχυδρομικῶς περὶ τῶν λοιπῶν. κ. Ἀλ. Γ. Πότι ἐλήφθησαν πρὸ πολλοῦ· εὐχαριστοῦμεν.

ΤΥΠΟΙΣ ΘΡ. Π. ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ ΚΑΙ ΑΛ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ